دافغانستان اسلامی جمهوریت

دعدلیې وزارت

رسمي جریده

دافغانستان داسلامي جمهوریت دقضائیه
قوې د محکمو د تشکیلاتو او واک قانون

Ketabton.com

دچاپ نېټه: د ۱۳۸۴ هـ.ش کال د غويي دمیاشتې(۳۱)- پرله پسې گڼه (۸۵۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامتیـــاز خاوند : دعـــــدلیې وزارت

مسؤول چلوونکی : عبدالقهار "جـــویا"

مرســــــتیال : نــــور علـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

د افغانستان اسلامي جمهوريت

گڼه : (۳۲۱۷)

نېټه : ۱۳۸۴/۲/۲۱

د عدليې وزير محترم سرور دانش !

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې د محکمو د تشکيلاتو او واک قانون چې په (۷) فصلونو او (۷۷) مادو کې د وزيرانو د عالي مجلس لخوا تصويب او د ۱۳۸۴/۲/۲۱ نېټې (۱۴) گڼې فرمان پر بنسټ زموږ لخوا توشيح شوی دی ، تاسې ته دراستول شو چې په رسمي جريده کې يې په خپرولو اقدام وکړئ .

حامد کرزی

د افغانستان داسلامي جمهوريت

رئيس

جمهوری اسلامی افغانستان

شماره : (۳۲۱۷)

تاريخ : ۱۳۸۴/۲/۲۱

محترم سرور دانش وزير عدليه !

قانون تشکيلات و صلاحيت محاکم قوهٔ قضائيه جمهوری اسلامی افغانستان را که به داخل (۷) فصل و(۷۷) ماده از طرف مجلس عالی وزراء تصويب و از جانب ما به اساس فرمان شماره (۱۴) مؤرخ ۱۳۸۴/۲/۲۱ توشيح گرديده است ، بشما ارسال شد تا به نشر آن در جريدهٔ رسمی اقدام نمائيد .

حامد کرزی

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

د افغانستان د اسلامی جمهوریت د قضائیه قوې د محکمو د تشکیلاتو او واک د قانون د انفاذ په هکله ،د افغانستان د اسلامي جمهوریت د جمهور رئیس فرمان

ګڼه : (۱۴)

نېټه :۱۳۸۴/۲/۲۱

لومړۍ ماده :

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د قضائیه قوې د محکمو د تشکیلاتو او واک قانون چې په (۷) فصلونو او (۷۷) مادو کې د وزیرانو د عالي مجلس لخوا د ۱۳۸۴/۱/۲۹ نېټې د (۴) ګڼې مصوبې پر بنسټ تصویب شوی دی ، توشېح کوم .

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در بارهٔ انفاذ قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم قوهٔ قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان

شماره : (۱۴)

تاریخ :۱۳۸۴/۲/۲۱

مادهٔ اول :

قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم قوهٔ قضائیه جمهوری اسلامی افغانستان را که به اساس مصوبهٔ شماره (۴) مؤرخ ۱۳۸۴/۱/۲۹ از طرف مجلس عالی وزراء به داخل (۷) فصل و (۷۷) ماده تصویب گردیده است توشیح میدارم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

دوه یمه ماده :

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي .

حامد کرزی

دافغانستان د اسلامي جمهوريت

رئيس

مادهٔ دوم :

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و در جریدهٔ رسمی نشر گردد .

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسمي جريده

فهرست مندرجات

قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم قوهٔ قضائیه

جمهوری اسلامی افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

ماده	عنوان	صفحه
مادهٔ اول :	هدف	۱
مادهٔ دوم:	استقلالیت	۲
مادهٔ سوم:	صلاحیت رسیدگی	۲
مادهٔ چهارم:	دایرهٔ صلاحیت	۲
مادهٔ پنجم :	اعتراض بر فیصله	۳
مادهٔ ششم:	طرز رسیدگی	۳
مادهٔ هفتم:	مصدر حکم	۵
مادهٔ هشتم:	علنیت جلسه	۵
مادهٔ نهم:	ذکر مواد قانونی درفیصله	۶
مادهٔ دهم:	واجب التعمیل بودن فیصله ها	۷
مادهٔ یازدهم:	داشتن وکیل مدافع	۷
مادهٔ دوازدهم:	داشتن ترجمان	۷
مادهٔ سیزدهم:	عدم امتناع از اصدار حکم	۸
مادهٔ چهاردهم:	استقلالیت در اصدار حکم	۸
مادهٔ پانزدهم:	عدم عضویت در حزب	۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل دوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت ستره محکمه

مادۀ شانزدهم: ستره محکمه ۹

مادۀ هفدهم : ترکیب ستره محکمه ۱۰

مادۀ هجدهم : دیوان های ستره محکمه ۱۰

مادۀ نزدهم : صلاحیت رئیس دیوان ۱۱

مادۀ بیستم : مستشاران قضایی ۱۱

مادۀ بیست ویکم: تعیین مستشاران قضایی ۱۲

مادۀ بیست ودوم: وظایف مستشاران ۱۲

مادۀ بیست وسوم: آمریت عمومی اداری قوۀ قضائیه ۱۳

مادۀ بیست وچهارم : وظایف و صلاحیت های قضایی ستره محکمه ۱۴

مادۀ بیست وپنجم : جلسات ستره محکمه ۱۶

مادۀ بیست وششم: نقض فیصلۀ محکمۀ تحتانی ۱۷

مادۀ بیست وهفتم: ارجاع به سبب بطلان ۱۸

مادۀ بیست وهشتم: وجوب تعمیل احکام و قرار ها ۲۰

مادۀ بیست ونهم: وظایف و صلاحیت های اداري ستره محکمه ۲۰

مادۀ سی ام : صلاحیت های رئیس ستره محکمه ۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل سوم

تشکیل ، ترکیب و صلاحیت محاکم استیناف

مادۀ سی ویکم: تشکیل محکمۀ استیناف ۲۵

مادۀ سی و دوم : ترکیب دیوان های محاکم استیناف ۲۶

مادۀ سی وسوم: رسیدگی فیصله ها و قرار ها ۲۷

مادۀ سی و چهارم: رفع اختلافات صلاحیت قضایی ۲۸

مادۀ سی و پنجم : قطعیت فیصله ها و قرار ها ۲۸

مادۀ سی و ششم: وظایف و صلاحیت های رئیس محکمۀ استیناف....۲۹

مادۀ سی و هفتم: رهبری جلسات ۳۰

مادۀ سی و هشتم: مسؤولیت ۳۰

مادۀ سی و نهم: شعبات محکمۀ استیناف ۳۱

فصل چهارم

تشکیل ،ترکیب وصلاحیت محاکم ابتدائیه

مادۀ چهلم: تشکیل ۳۱

مادۀ چهل ویکم: ترکیب محاکم ابتدائیه.........................۳۲

مادۀ چهل و دوم: رسیدگی قضایا توسط دیوانهای محاکم ابتدائیه.....۳۳

مادۀ چهل و سوم: رهبری محکمه و دیوان ها ۳۴

مادۀ چهل و چهارم: محکمۀ اطفال..................................۳۵

مادۀ چهل و پنجم: محکمۀ ابتدائیه تجارتی ۳۶

مادۀ چهل و ششم: رسیدگی به قضایای اختصاصی ۳۶

مادۀ چهل و هفتم : ترکیب محکمۀ ابتدائیه ولسوالی...............۳۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

مادهٔ چهل و هشتم : صلاحیت محکمهٔ ابتدائیه ولسوالی..............۳۸
مادهٔ چهل و نهم : توظیف قاضی مؤقت..............۳۸
مادهٔ پنجاهم : ایجاد دیوانهای ضروری..............۳۹
مادهٔ پنجاه و یکم : طرز رسیدگی جرایم متعدد..............۳۹
مادهٔ پنجاه و دوم : مسؤولیت..............۴۱
مادهٔ پنجاه و سوم : قطعیت فیصله..............۴۱
مادهٔ پنجاه و چهارم : شعبات اداری..............۴۲
مادهٔ پنجاه و پنجم : ادارات ثبت اسناد و وثایق..............۴۲
مادهٔ پنجاه و ششم : ثبت اسناد وعلایم تجارتی..............۴۳
مادهٔ پنجاه و هفتم : ارایه گزارش..............۴۴

فصل پنجم

امور مربوط به قضات و کارکنان قوه قضائیه

مادهٔ پنجاه و هشتم : شرایط انسلاک قضاء..............۴۴
مادهٔ پنجاه و نهم : سوگند..............۴۶
مادهٔ شصتم: تقرر و تبدل قضات..............۴۷
مادهٔ شصت ویکم: تقرر و تبدل کارکنان اداری..............۴۸
مادهٔ شصت و دوم : تقاعد قضات..............۴۹
مادهٔ شصت و سوم: تبدیلی قضات..............۵۰
مادهٔ شصت چهارم : تقدریر نامه ها..............۵۱
مادهٔ شصت و پنجم : تطبیق احکام قوانین کار و مامورین دولت..............۵۲
مادهٔ شصت و ششم : امتیاز مسلکی..............۵۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل ششم

مسؤولیت جزائی و تأدیبی قضات

مادهٔ شصت و هفتم : توقیف قاضی ۵۳

مادهٔ شصت و هشتم: تأدیب قضات ۵۴

فصل هفتم

احکام متفرقه

مادهٔ شصت و نهم : پذیرش مجدد قاضی مستعفی..................۵۴

مادهٔ هفتادم: لباس قضات ۵۵

مادهٔ هفتاد ویکم: کارت هویت ۵۵

مادهٔ هفتاد و دوم: داشــتن مهــر..............................۵۵

مادهٔ هفتاد و سوم: امنیت قضات ومحــاکم......................۵۶

مادهٔ هفتاد و چهارم: معــــاش ۵۶

مادهٔ هفتاد و پنجم: ثبــت دارایــی..........................۵۷

مادهٔ هفتاد و ششم : نــشریه اختــصاصی......................۵۷

مادهٔ هفتاد و هفتم : تاریخ انفاذ...........................۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې د محكمود تشكيلاتو او واک قانون

لومړی فصل
عمومي حكمونه

هدف :

لومړۍ ماده :
دغه قانون د اساسي قانون د يوسلو شپاړسمې او يوسلو درويشتمې مادې د حكمونو پر بنسټ د افغانستان اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې د تشكيل ، د سترې محكمې او د استيناف او ابتدائيه محكمو د دندو او واكونو او د هغو د اړوندو قاضيانو د چارو د تنظيم په منظور وضع شوی دی .

قانون تشكيلات وصلاحيت محاكم قوۀ قضائيه جمهوری اسلامی افغانستان

فصل اول
احكام عمومی

هدف:

مادۀ اول:
اين قانون به تأسی از احكام مواد يكصد و شانزدهم و يكصدو بيست وسوم قانون اساسی به منظور تشكيل قوۀ قضائيه ، تنظيم وظايف و صلاحيت های ستره محكمه و محاكم استيناف و ابتدائيۀ جمهوری اسلامی افغانستان وامور مربوط به قضات آن وضع گرديده است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکي (استقلالیت) :

دوه یمه ماده :

قضائیه قوه د دولت خپلواک رکن دی چې له سترې محکمې ، د استیناف له محکمو او ابتدائیه محکمو څخه مرکبه ده .

گرځندې (سیارې) محکمې د اړتیا په صورت کې د سترې محکمې په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظورۍ جوړیدای شي .

د څېړنې (رسیدگۍ) واک :

دریيمه ماده :

د قضائیه قوې په واک کې د هغو ټولو د عواووڅېړنه شامله ده چې د دولت په شمول د حقیقي یا حکمي اشخاصولخوا د مدعي یا مدعي علیه په توګه د قانون د حکمونو مطابق ، دمحکمې په وړاندې اقامه کېږي .

دواک دایره :

څلورمه ماده :

هېڅ قانون نشي کولای په هېڅ حالت کې یوه قضیه یا ساحه د

استقلالیت:

مادۀ دوم:

قوۀ قضائیه رکن مستقل دولت بوده ، مرکب از ستره محکمه، محاکم استیناف ومحاکم ابتدائیه میباشد.

محاکم سیار در صورت ضرورت به پیشنهاد ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ایجاد شده می تواند .

صلاحیت رسیدگی:

مادۀ سوم:

صلاحیت قوۀ قضائیه شامل رسیدگی به تمام دعا ویست که از طرف اشخاص حقیقی یا حکمی به شمول دولت بحیث مدعی یا مدعی علیه در پیشگاه محکمه مطابق به احکام قانون اقامه می گردد.

دایرۀ صلاحیت :

مادۀ چهارم:

هیچ قانون نمی تواند در هیچ حالت قضیه یا ساحۀ را از دائرۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

قضائیه قوې د واک له دایرې څخه وباسي اوبلې مرجع ته یې وسپاري.
دغه حکم د اساسي قانون په (نهه شپېتمه ، اته اویایمه او یوسلو اووه ویشتمه) ماده کې درج د خاصو محکمواو په اړوندو قضیو کې د عسکري محکمو د تشکیل خنډ نه ګرځي .

پر فیصلې باندې اعتراض:

پنځمه ماده :

د دعواوو اړخونه کولای شي د کښتنۍ محکمې دصادروشوو فیصلو په هکله د قانون د حکمونو مطابق ، د پورتنۍ محکمې په وړاندې اعتراض وکړي. د محکمو قطعي فیصلې لدې حکم څخه مستثني دي .

د څېړنې ډول

شپږمه ماده :

(۱) په محکمو کې د قضیو څېړنه د قضیې د کیفیت او ماهیت له اړخه

صلاحیت قوهٔ قضائیه خارج ساخته وبه مرجع دیگری تفویض نماید.
این حکم مانع تشکیل محاکم خاص مندرج مواد(شصت و نهم ، هفتادو هشتم و یکصدو بیست و هفتم)قانون اساسی ومحاکم عسکری در قضایای مربوط به آن نمی گردد.

اعتراض بر فیصله :

مادهٔ پنجم:

طرفین دعاوی میتوانند در مورد فیصله های صادرهٔ محکمهٔ تحتانی مطابق احکام قانون ، به پیشگاه محکمهٔ فوقانی اعتراض نمایند. فیصله های قطعی محاکم ازین حکم مستثنی است.

طرز رسیدگی:

مادهٔ ششم :

(۱) رسیدگی به قضا یا در محاکم از لحاظ کیفیت و ماهیت قضیه در

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوه وو (ابتدائي او استینافي) پړاوونو کې صورت مومي .

(۲) ستره محکمه د استیناف له محکمو څخه ور رسېدلې قضیې یوازې د قانون د تطبیقېدو د صحت له اړخه (د نقض یا ابرام په صورت کې) تر څېړنې لاندې نیسي ، خو دا چې په خاص حالت کې د قضیې د څېړنې واک د کیفیت او ماهیت له اړخه هغې ته سپارل شوی وي .

(۳) په محکمو کې قضیې د قاضیانو لخوا په لاندې توګه څېړل کېږي :

۱- په ابتدایي پړ او کې د دریو تنو قاضیانو په ګډون ، خو دا چې د قاضیانو شمېر له دریو تنو څخه لږ وي ، پدې صورت کې د قضیې څېړل له دریو تنو قاضیانو څخه د لږو په واسطه جواز لري .

دو مرحلهٔ (ابتدائی و استینافی) صورت میگیرد .

(۲) ستره محکمه قضایای واصله از محاکم استیناف را صرفاً از نگاه صحت تطبیق قانون (در صورت نقض یا ابرام) مورد رسیدگی قرار میدهد ، مگر اینکه قانون در حالت خاص صلاحیت رسیدگی قضیه را از لحاظ کیفیت و ماهیت به آن تفویض نموده باشد .

(۳) قضایا در محاکم توسط قضات به ترتیب ذیل رسیدگی میشود :

۱- در مرحلهٔ ابتدائی به اشتراک سه نفر قاضی، مگر اینکه تعداد قضات کمتر از سه نفر باشد، درینصورت رسیدگی قضیه توسط کمتر از سه نفر قاضی جواز دارد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- په استينافي پړاو کې د دريو تنو قاضيانو په واسطه .

۳- په وروستني پړاوکې د سترې محکمې د دوو تنو يا له هغو څخه د زياتو قاضيانو په واسطه .

د حکم مصدر :

اوومه ماده :

محکمې د قضيو د څېړنې پـه وخـت کـې د اساسـي قـانون او نورو نافذو قوانينـو حکمونـه تطبيقوي .

په هغهٔ صورت کې چې په قضيه کې قانوني صراحت موجود نـه وي ، څېړنه او د حکم صادرول د اساسي قانون په (يو سلو دېرشمه او يوسلو يو دېرشمه) ماده کې د درج شوو حکمونـو مطـابق صـورت مومي .

د جلسې علنيت :

اتمه ماده :

د افغانستان پـه محکمـو کـې محاکمه په ښکاره (علـني) توګه

۲- در مرحلهٔ استینافی توسط سه نفر قاضی.

۳- در مرحلهٔ فرجام توسط دو نفر قاضی ستره محکمـه یـا بیـشتر از آن.

مصدر حکم:

مادهٔ هفتم:

محاکم حـین رسـیدگی قـضایا، احکـام قـانون اساسـی وسـائر قـوانین نافـذه را تطبیـق می نمایند.

در صورتیکه صراحت قـانونی در قـضیه موجـود نباشـد، رسیدگی واصدار حکم مطابق بـه احکام منـدرج مـواد (یکـصد و سی ام و یکصد سـی و یکـم) قـانون اساسـی صـورت میگیرد.

علنیت جلسه:

مادهٔ هشتم:

در محـاکم افغانـستان ، محاکمـه بـه صـورت علنـی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دايرېـــږي او هـــــر شـــــخص حق لري د قانون د حكمونو له پــه پام كې نيولو سره په هغــې كــې حضور وومي .

محكمه كولاى شــي پــه هغــو حـــالاتو كـــې چـــې پـــه قـــانون كې تصريح شوي دي يا د محاكمې سري توب اړين تشخيص شـــي ، سري جلسې دايرې كړي خــو د حكم اعلام په هر حال بايد علنـــي وي .

<u>په فيصله كې د قانوني مـــوادو ذكر كول :</u>

نهمه ماده :

محكمې مكلفې دي د اســتناد وړ قـــانوني مـــوادو پـــه ذكرولـــو ســـره د هغـــۀ حكـــم دلايـــل او اسباب چې صادر وي يې، پـــه خپلـــه فيـــصله كـــې تـــصريح كړي .

داير ميگــردد و هــر شـــخص حـــق دارد بـــا رعايـــت احكـــام قـــانون در آن حـــضور يابد .

محكمه ميتوانـــد در حالاتيكـــه در قـــانون تـــصريح گرديـــده ، يـــا ســـرى بـــودن محاكمـــه ضرورى تشخيص گردد ، جلسات سرى دايـــر كنـــد ولـــى اعـــلام حكـــم بايد به هـــر حـــال علنـــى باشد .

<u>ذكـــر مـــواد قـــانونى در فيصله:</u>

مادۀ نهم:

محـــاكم مكلـــف انـــد دلايـــل واســـباب حكمـــى را كـــه صـــادر مـــى كننـــد بـــا ذكـــر مـــواد قـــانونى مـــورد استناد در فيصلۀ خويش تـــصريح نمايند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فیصلو واجب التعمیل والی :

لسمه ماده :

د محکمو قطعي فیصلې واجب-التعمیل دي،خو دشخص په مرګ د حکم په حالت کې چې د جمهور رئیس له منظورۍ وروسته تطبیقیږي.

د مدافع وکیل لرل :

یوولسمه ماده :

هر شخص کولای شي له نیونې سره سم ، د تور د دفع کولو یا د حق د اثبات لپاره ، شخصاً اقدام وکړي او یا مدافع وکیل وټاکي. په جنائي قضیو کې د نېستمنواشخاصو لپاره د اړوند تقنیني سند مطابق ، مدافع وکیل ټاکل کیږي.

د ژباړونکي لرل:

دوولسمه ماده :

که چیرې د دعوي لوری ، په هغه رسمي ژبه چې محاکمه په هغې صورت مومي ، ونه پوهیږي، د قضیې په موادو او سندونو باندې

واجب التعمیل بودن فیصله ها :

مادهٔ دهم:

فیصله های قطعی محاکم واجب-التعمیل است،مگر در حالت حکم بمرگ شخص که بعداز منظوری رئیس جمهور تطبیق میگردد.

داشتن وکیل مدافع:

مادهٔ یازدهم:

هر شخص میتواند برای دفع اتهام به مجرد گرفتاری و یا اثبات حق خود وکیل مدافع تعیین کند . در قضایای جنائی برای اشخاص بی بضاعت طبق سند تقنینی مربوط وکیل مدافع تعیین می شود.

داشتن ترجمان:

مادهٔ دوازدهم:

هرگاه طرف دعوی، لسان رسمی را که محاکمه توسط آن صورت می گیرد ، نداند، حق اطلاع به مواد و اسناد قضیه و

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خبرتيا او په محکمه کــې پــه مورنۍ ژبه د ترجمان په واســطه د خبروکولو حق ورته تأمينيږي .

د حکم له صادرولو څخــه ډډه نه کول :

ديارلسمه ماده :

محکمه نشي کولای د هغې قضيې په هکله چې تر څېړنې لاندې يــې نيولې ده ، د حکم لــه صــادرولو څخه ډډه وکړي . تر څېړنې لاندې قضيه د تصميم له نيولو د مخه لــه محکمې څخه ايستل کېدای نشي .

د حکم پــه صــادرولو کــې خپلواکي :

څوارلسمه ماده :

محکمې د قضيو د څېړنې په وخت کې خپلواکې دي او د حکــم پــه صادرولو کې يوازې د قانون تــابع دي .

د محکمو په واسطه څېړنه او دحکم صادرول د قانون او محکمې پــه

صحبت در محکمه به زبان مادری توسط ترجمــان بــرايش تــأمين می گردد.

عــدم امتنــاع از اصـــدار حکم:

مادهٔ سيزدهم:

محکمه نمی تواند دربارهٔ قضيه ای که آنرا مورد رسيدگی قــرار داده است ، از اصدار حکــم امتنــاع ورزد . قضيهٔ تحت بررسی قبــل از اتخاذ تصميم از محکمــه خــارج ساخته شده نمی تواند.

اســـتقلاليت در اصــــدار حکم:

مادهٔ چهاردهم:

محاکم حين رسيدگی بــه قــضايا مــستقل بــوده و درصــدور احکــام صــرف تــابع قــانون می باشند.

رسيدگی واصدار حکــم توســط محاکم براســاس اصــل تــساوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـــدې د اړخونـــو د تـــساوۍ د اصل پر بنسټ او د عـــدالت او ناپلوۍ په پام کې نیولو سره صورت مومي .

پـه ګوند کې نه غړیتوب :

پنځلسمه ماده :

قاضیان نشي کــولای د دنــدې د تصدۍ په موده کې د سیاسي ګوند غړیتوب ولري .

دوه یم فصل
د سترې محکمې تشکیل ، ترکیب او واک

ستره محکمه :

شپاړسمه ماده :

ستره محکمــه د هېــواد د ډېـر عالي قضایي ارګان پــه توګــه ، د افغانستان د اسلامي جمهوریــت د قضائیه قوې پــه ســرکې ځــای لري .

طـــرفین در برابـــر قـــانون و محکمـــه و رعایـــت عـــدالت و بـــی طرفـــی صـــورت می گیرد.

عدم عضویت درحزب:

مادهٔ پانزدهم :

قضات نمی توانند درمدت تصدی وظیفه عضویت حزب سیاســی را داشته باشند.

فصل دوم
تشکیل ، ترکیب وصلاحیت ستره محکمه

ستره محکمه:

مادهٔ شانزدهم :

ســتره محکمـــه بـــه حیـــث عـــالی تـــرین ارگـــان قـــضائی کـــشور در راٴس قـــوهٔ قـــضائیه جمهوری اسلامی افغانستان قـــرار دارد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترې محکمې ترکیب :

اوولسمه ماده :

ستره محکمه له نهو غـړو څخـه جوړه ده چې د اساسي قانون پـه یو سلو اووه لسمه او یـو سـلو اتلسمه ماده کـې د درج شـوو حکمونوله په پام کې نیولو سره ، د ولسي جرگې په تایید ، د جمهـور رئیس لخوا ټاکل کېږي .

جمهور رئیس له غړو څخه یوې ، د سترې محکمې د رئیس په توگـه ټاکي .

د سترې محکمې دېوانونه :

اتلسمه ماده :

(۱) ستره محکمه له لاندې دېوانونو څخه جوړه ده :

۱- د عمومي جزاء دېوان .

۲-د عامه امنیت دېوان.

۳- د مـدني او عامـه حقوقـو دېوان .

۴- سوداگریز(تجارتي) دېوان .

(۲) د دې مـادې په (۱) فـقره

ترکیب ستره محکمه:

مادۀ هفدهم :

ستره محکمه مرکب از نه عـضو بوده که بـا نظرداشـت احکـام مندرج مواد یک صد و هفـدهم و یـک صـد و هجـدهم قـانون اساسی از طرف رئیس جمهور بـه تائیـد ولـسی جرگـه تعیـین می گردند.

رئیس جمهور یکی از اعـضاء را بحیث رئیس ستره محکمه تعیـین می نماید.

دیوان های ستره محکمه:

مادۀ هجدهم :

(۱) سـتره محکمـه متـشکل از دیوانهای ذیل میباشد:

۱- دیوان جزای عمومی .

۲- دیوان امنیت عامه.

۳- دیـوان مـدنی و حقـوق عامه .

۴- دیوان تجارتی .

(۲) ریاست هریک از دیـوانهای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د درج شوو دېوانونو د هر یوهٔ ریاست د سترې محکمې له غړو څخه یو چې د سترې محکمې د رئیس په ټاکنه د یوهٔ کال لپاره په وارسره ټاکل کېږي ، په غاړه اخلي .

د دېوان د رئیس واک :

نولسمه ماده :

د سترې محکمې د دېوانونو رئیسان د لاندې واکونو او دندو لرونکي دي :

۱- د اړوند دېوان د فعالیت لارښوونه .

۲- د اړوند دېوان د غونډو جوړول او د هغو ریاست کول .

۳-د اړوندو دېوانونو د چارو تنظیمول او د قضایي تجربو توحیدول او سترې محکمې ته درپوټ ورکول .

قضائي مستشاران :

شلمه ماده :

ستره محکمه د قضایي مستشارانو لرونکې ده چې ټول شمېرېې له

مندرج فقرهٔ (۱) این ماده را یکی از اعضای ستره محکمه که بالنوبه به انتخاب رئیس ستره محکمه برای مدت یک سال تعیین می شود، به عهده می گیرد.

صلاحیت رئیس دیوان:

مادهٔ نزدهم:

رؤسای دیوان های ستره محکمه دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشند :

۱-رهبری فعالیت دیوان مربوط.

۲- تدویر جلسات دیوان مربوط و ریاست از آن.

۳- تنظیم امور و توحید تجارب قضائی دیوان های مربوط و ارائه گزارش به ستره محکمه.

مستشاران قضائی :

مادهٔ بیستم :

ستره محکمه دارای مشتشاران قضائی میباشد که تعداد مجموعی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږدېرشـــو تنوځخـــه زياتېـــداى نشي .

<u>د قضايي مستشارانو ټاکل :</u>

يو ويشتمه ماده :

د سترې محکمې قضايي مستشاران د هغو قاضيانو له منځ څخه ټاکـــل کېږي چې د بشپړ اهليت ، کفايت او درايت لرونکي وي او لږترلـــږه لس کاله يې بالفعل قضايي خدمت سرته رسولی وي .

په دېوانونو کې د قضايي مستشارانو توظيفول د سترې محکمې د رئيس واک دی .

<u>د مستشارانو دندې :</u>

دوه ويشتمه ماده :

قضايي مستشاران ، ور رســېدلې قضيې تحليل او ارزوي ، رپوټ يې برابر وي او د تصميم نيولو لپاره يې قـــضايي غونـــډې تـــه وړانـــدې کوي .

آنها از سی و شش نفر بيشتر بوده نمی تواند.

<u>تعيين مستشاران قضائی:</u>

مادۀ بيست و يکم:

مستشاران قضائی ستره محکمه از ميان قضاتی تعيين می گردند کـــه دارای اهليت، کفايت و درايـــت کامل بوده و حد اقل ده سال طور بالفعل خدمت قضائی را انجام داده باشند .

توظيف مستشاران قضائی در ديوان ها از صلاحيت رئيس ستره محکمه می باشد.

<u>وظايف مستشاران :</u>

مادۀ بيست و دوم:

مستـــشاران قـــضائی ، قـــضايای وارده را تحليـــــل و ارزيـــــابی نمـــوده ، گـــزارش آنـــرا تهيـــه و غرض اتخاذ تصميم بـــه جلـــسۀ قضائی ارائه می نمايد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قضائيه قوې عمــومي اداري آمريت :

دروېشتمه ماده :

(۱) قضايي قوه د اجرايي او قضايي چارو دښه تنظيم په منظور،د عمومي اداري آمريت لرونکې ده چې په سر کې يې عمومي آمر ځای لري .

(۲) عمومي اداري آمر د سترې محکمې د رئيس په وړانـديز او د جمهور رئيس په منظـورۍ ټاکــل کېږي .

عمومي اداري آمر په عين حال کې د سترې محکمې منشي او ويندوی دی اودلاندې اوصافو لرونکی وي:

۱- د تقرر په وخت کې يې سن له دېرشو کلونو څخه لږ نه وي .

۲- د عالي تحصيلاتو لرونکی وي او په اداره کې کافي تجربه ولري.

۳- د ښه سيرت او نېک شــهرت لرونکی وي .

۴- د محکمې لخوا د بشري ضد او جنايت جرمونو په ارتکاب يا له

آمريت عمــومی اداری قــوۀ قضائيه:

مادۀ بيست و سوم :

(۱) قوۀ قضائيه به منظور تنظيم بهتر امور اجرائــی و قــضائی ، دارای آمريت عمومی اداری بوده کــه در رأس آن آمر عمومی قرار دارد.

(۲) آمــر عمــومی اداری بــه پيشنهاد رئيس ســتره محکمــه و منظوری رئــيس جمهــور تعيــين ميگردد .

آمر عمومی اداری در عــين حــال منشی وسخنگوی ستره محکمــه بوده ودارای اوصاف ذيل می باشد:

۱- سن وی حين تقرر از سی سال کمتر نباشد.

۲- دارای تحصيلات عالی بوده و در اداره تجربۀ کافی داشته باشد.

۳- دارای حسن سيرت وشــهرت نيک باشد.

۴- از طرف محکمه به ارتکــاب جرايم ضد بشری و جنايــت يــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدني حقوقو څخه په حرمان نه وي محکوم شوی .

(۳) ستره محکمـــه د مـــسلکي او اداري څانګو لرونکـــې ده چـــې د قضائيه قوې د عمومي اداري آمريت په چوکاټ کې فعاليت کـــوي . د سترې محکمې د مسلکي او اداري څانګو تشکيل او د فعاليت ډول د جلا مقررو مطابق تنظيمېږي .

(۴)عمومي اداري آمريت کـــولای شي عندالضرورت دسترې محکمې د تائيداو دجمهور رئيس له منظورۍ وروسته نورې څانګې جوړې کړي.

د سترې محکمې قضائي دندې او واکونه :

څلېريشتمه ماده :

ستره محکمه د قوانينو د تفسير او قضائي چارو په ساحه کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

۱- د قانون مطابق د حکومت يـــا محکمو د غوښتنې پر اساس ، لـــه اساسي قانون سره د قوانينو ، تقنيني

حرمان از حقوق مـــدنی محکـــوم نشده باشد.

(۳) ستره محکمه دارای شـــعبات مسلکی واداری میباشـــد کـــه در چوکات آمریت عمومی اداری قوهٔ قضائيه فعاليت می نمايند. تشکيل و طرز فعاليت شـــعبات مـــسلکی و اداری ستره محکمه طبـــق مقـــرره های جداگانه تنظيم می گردد.

(۴) آمريت عمومی اداری می تواند عندالضرورت شعبات ديگـــری را بعد از تائيـــد ســـتره محکمـــه و منظوری رئيس جمهور ايجاد نمايد.

وظايف و صلاحيت های قضائی ستره محکمه :

مادهٔ بيست و چهارم :

ستره محکمه در ساحهٔ تفسير قوانين و امور قـــضائی دارای وظـــايف و صلاحيت های ذيل می باشد :

۱- بررسی مطابقت قوانين ، فرامين تقنينی و معاهدات بـــين الـــدول و ميثاق های بين المللی بـــا قـــانون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمانونو ، بين الدول معاهـــدو او نړيوالو ميثاقونو د مطابقت څېړل او د هغو تفسيرول .

۲- د حکومت له لارې ملي شوري ته د قضايي چارو د تنظيم په ساحه کې د قانون د طرحې وړانديز .

۳- په اړوندو قوانينو کې د اټکـــل شويو احوالــو مطـــابق ، د لـــوی څارنوال يا د دعـــوي د لـــوري د اعتراض پر بنسټ ، د نويو دليلونو د پيداکېدو په ســـبب د محکمـــو پرقطعي فيصلو باندې نوې کتنه.

۴-د مؤجه دليلونو د موجوديت په حال کې،دلوی څارنوال يا د دعوي دلوري دغوښتنې پربنسټ د محکمو د واک د تنازع حل کول او له يوې محکمې څخه بلې محکمې تـــه د قضيې د څېړنې د واک سپارل .

۵- د قانون د حکمونو مطـــابق ، بهرني دولت ته د مجرمينو د بېرته ورکړې(اعادې)په هکله د دليلونـــو څېړنه او د تصميم نيول .

اساسی و تفسير آنها بـــر اســـاس تقاضای حکومت يا محاکم طبـــق قانون .

۲- پيشنهاد طرح قانون در ساحۀ تنظيم امور قضائی به شورای ملی از طريق حکومت .

۳- تجديد نظر بر فيـــصله هـــای محاکم به سبب ظهـــور دلايـــل جديد بر اســـاس اعتـــراض لـــوی څارنوال يا طرف دعـــوی ، طبـــق احوال پيشبينی شـــده در قـــوانين مربوط .

۴- حل تنازع صلاحيت محاکم و تفويض صلاحيت رسيدگی قضيه از يک محکمه بـــه محکمـــۀ ديگـــر براساس تقاضای لوی څـــــارنوال يا طرف دعوی در حال موجوديت دلايل مؤجه.

۵- بررســـی دلايـــل واتخـــاذ تصميم در مورد اعادۀ مجرمين بـــه دولت خارجی مطابق بـــه احکـــام قانون.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦- د اساسي قانون د اته ويشتمې مادې د حکم له په پام کې نيولــو سره بهرني دولت ته د هېواد د تبعه د تسليمولو په هکله د تورد دليلونو څېړنه او د تصميم نيول .

۷- د قضائی تګلارې (رويــې) د وحدت تأمينول .

۸- د قاضيانو د جنائي او انتظامي سرغړونو په هکله د تصميم نيول .

۹- په قضايي چارو کې د محکمو د استهداء ګانو څېړل او ورتــه د ځواب ورکول .

د سترې محکمې غونډې :

پنځه ويشتمه ماده :

(۱) ستره محکمه په هرو پنځلسو ورځوکې ،عادي غونډه دايروي.

د سترې محکمــې فــوق العــاده غونډې، د سترې محکمې د رئيس په غــوښتنه د لــوی څارنوال پــه وړانديز يا د هغې د غړو د يوهٔ ثلث د غوښتنې پربنسټ دايرېدلی شي .

٦- بررسی دلايل اتهــام واتخــاذ تصميم در مورد تسليم دهی تبعـهٔ کشور به دولت خارجی با رعايت حکم مادهٔ بيست و هشتم قــانون اساسی.

۷- تــأمين وحــدت رويـــه قضائی .

۸- اتخاذ تصميم در مورد تخلفات جنائی و انتظامی قضات .

۹- بررسی استهداآت محــاکم در امــور قــضائی و ارائــه جــواب به آن .

جلسات ستره محکمه :

مادهٔ بيست و پنجم :

(۱) ستره محکمه در هر پانزده روز جلسهٔ عادی را داير می نمايد.

جلسات فوق العادهٔ ستره محکمــه بر اساس تقاضای رئــيس ســتره محکمه ، پيشنهاد لوی څارنوال يا مطالبهٔ يک ثلث اعضای آن دايــر شده می تواند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د سترې محکمې د غونډو د دايرېدو نصاب د هغې د غړو د دوو ثلثوپه حضور بشپړېږي.تصميمونه په غونډه کې د حاضرو غړو د رأيو په اکثريت نيول کېږي خوداچې په دې قانون کې بل ډول اټکل شوي وي .

(۳) لوی څارنوال او د هغهٔ په غياب کې هغه مرستيال چې ورته واک ورکړل شوی دی ، د جزايي موضوعګانو په اړه د سترې محکمې په غونډو کې ګډون کوي .

(۴) د دې قانون د څلېريشتمې مادې د(۱،۲ ،۳ ،۴ ،۵ ،٦ او۸) اجزاوو په درج شوو مواردو کې تصميمونه ، د سترې محکمې د غړو د دوو ثلثو په بشپړ اکثريت سره نيول کېږي .

د کښتنۍ محکمې د فيصلې نقضول :

شپږ ويشتمه ماده :

(۱) که چېرې د سترې محکمې دېوان د اعتراض وړ فيصلې د

(۲) نصاب جلسات ستره محکمه با حضور دو ثلث اعضای آن تکميل می گردد ، تصاميم به اکثريت آرای اعضای حاضر در جلسه اتخاذ ميگرددمگراينکه دراين قانون طوری ديگری پيشبينی گرديده باشد .

(۳) لوی څارنوال و در غياب وی معاون که به وی تفويض صلاحيت شده است ، به ارتباط موضوعات جزائی در جلسات ستره محکمه اشتراک می نمايد.

(۴) در موارد مندرج اجزای (۱،۲،۳، ۴،۵،٦ و ۸) مادهٔ بيست و چهارم اين قانون ، تصاميم به اکثريت دو ثلث کامل اعضای ستره محکمه اتخاذ می گردد.

نقض فيصلهٔ محکمهٔ تحتانی:

مادهٔ بيست و ششم:

(۱) هرگاه ديوان ستره محکمه حين رسيدگی فيصله مورد

(c) ketabton.com: The Digital Library

خېړنې په وخت کې وومي چې د لاندېنۍ محکمې فیصله له قانون سره په مخالفت یا د هغۀ په تطبیق یا تأویل کې له خطاء یا د اسلامي شریعت له حکمونو سره په مخالفت کې صادره شوې ده، فیصله نقضوي او د حکم د صادرولو لپاره یې لاندېنۍ محکمې ته راجع کوي .

د سترې محکمې دېوان کولای شي په فیصله کې د نقض د مواردو په کتنې سره ، اگر که د معترض په اعتراض کې په هغو تصریح شوې نه وي ، هم هغه نقض کړي .

(۲) که چېرې خطاء د قانون په تطبیق کې یا خطا د هغۀ په تاویل کې د فیصلې په پایله کې اغېزمنه نه وي او حکم اساساً صحیح او له قانون سره موافق وي ، اړوند دېوان کولای شي هغه تائید کړي .

د بطلان په سبب ارجاع :

اووه ویشتمه ماده :

(۱) که چېرې د سترې محکمې

اعتراض دریابد که فیصلهٔ محکمهٔ تحتانی در مخالفت با قانون یا خطا در تطبیق یا تأویل آن صادر گردیده، فیصله را نقض و غرض صدور حکم به محکمهٔ تحتانی ارجاع میدارد .

دیوان ستره محکمه می تواند درصورت ملاحظهٔ موارد نقض در فیصله ، گرچه در اعتراض معترض به آن تصریح نشده باشد نیز آنرا نقض نماید.

(۲) در صورتیکه خطا در تطبیق قانون یا خطا در تأویل آن در نتیجهٔ فیصله مؤثر نبوده وحکم اساساً صحیح وموافق قانون باشد ، دیوان مربوط می تواند آنرا تائید نماید.

ارجاع به سبب بطلان:

مادهٔ بیست و هفتم :

(۱) هرگاه دیوان ستره محکمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دېوان د اعتراض وړ فيصله ، پــه حكم كې د بطلان يا په حكم كې د اغېزمنو اساسي اجراآتو د بطلان په سبب نقض كړي ، قضيه د هغې د دليلونو په صريح ذكركولو ســره ، اړوندې محكمې ته ارجاع كوي ، لومړۍ محكمې ته د قضيې د ارجاع په حالت كې ، د حكم صادرول د هغو قاضــيانو پــه واســطه چــې اكثريت ئې غير له لومړنيو قاضيانو څخه وي ، صورت مومي .

(۲) كه چېرې د هغې محكمې پــر صادر شوي حكم باندې چې دعوي ورته راجع شوې ده، دوه يم ځــل اعتراض صورت و مومي او اعتراض د همــــاغو علتونــــو او اســــبابو پر بناء وي او مرجوع اليه محكمه پخوانی حكم چې د سترې محكمې په دېوان كې نقض شــوی و ، پــه هماغو لومړنيــو دليلونــو بانــدې حكم كړی وي ، موضوع تر غور او څېړنې لاندې نيسي ، پــه هغــهٔ صورت كې چې د اعتراض وړ حكم د سترې محــكمې لخوا د رأيو په

فيصلهٔ مورد اعتراض را به ســبب بطلان در حكــم يــا بطــلان در اجراآت اساسی مــؤثر در حكــم، نقض نمايد، قــضيه را بــا ذكــر صريح دلايــل آن بــه محكمــهٔ مربــــوط ارجــــاع ميــــدارد، در حالـــت ارجـــاع قـــضيه به محكمهٔ اولی، صدورحكم توسط قــضاتی كــه اكثريــت غيــراز قضات اولــی باشــند، صــورت ميگيرد.

(۲) هرگـــاه بـــرحكم صـــادره ازمحكمـــهٔ كـــه دعـــوی بـــه آن ارجاع شده ، بــار دوم اعتــراض صـــورت بگيـــرد واعتـــراض برمبنای همـــان علـــل واســـباب باشـــد ومحكمـــهٔ مرجـــوع اليـــه حكـــم قبلـــی را كـــه در ديـــوان ستره محكمه نقض گرديده بــود، با همان دلايل اولی حكم نمــوده باشد ، ستره محكمه موضــوع را تحت غور ورسيدگی قرار ميدهد، در صورتيكه حكم مورد اعتراض به اكثريت آراء از طرف ستره محكمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اکثریت سره نقض شي ، څېړنه او د حکم صادرول د هغې محکمې په واسطه صورت مومي چې منقوضه حکم د نوموړي هیئت لخوا ورته راجع شوی دی ، په دې صورت کې مرجوع الیه محکمه د سترې محکمې د لاربنودي قرار په پام کې نیولو مکلفه ده او د هغې صادره حکم قطعي دی .

د حکمونو او قرارونو د تعمیل وجوب :

اته ویشتمه ماده :

پر ښکتنیو محکمو باندې د قضیو د بیا څېړنې په هکله د پورتنیو (فوقاني) محکمو حکمونه او قرارونه واجب التعمیل دي .

د سترې محکمې اداري دندې او واکونه :

نهه ویشتمه ماده :

(۱) ستره محکمه په اړوندو اداري چارو کې د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

نقض گردد، رسیدگی و اصدار حکم توسط محکمۀ صورت می گیرد که حکم منقوضه از طرف ستره محکمه به آن ارجاع شده است ، در این صورت محکمۀ مرجوع الیه مکلف به رعایت مفاد قرار رهنمودی ستره محکمه بوده و حکم صادرۀ آن قطعی میباشد.

وجوب تعمیل احکام و قرار ها :

مادۀ بیست و هشتم :

احکام وقرار های محاکم فوقانی در مورد رسیدگی مجدد قضایا بر محاکم تحتانی واجب التعمیل میباشد.

وظایف و صلاحیت های اداری ستره محکمه:

مادۀ بیست و نهم :

(۱) ستره محکمه در امور اداری مربوطه دارای وظایف وصلاحیت های آتی می باشد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- د حکومت په سلا د قــضائیه قوې د بودجې برابرول .

۲- د محکمو د ادارو د فعالیتونو لارښودنه او ورڅخه څارنه .

۳- د محکمو د قــضایي او اداري چارو د تنظیم په منظور د مقررو او لوایحو وضع کول .

۴- د قضایي چــارو د تــدقیق او مطالعاتو د پایلې څېړنه او د محکمو د نیمګړتیاوو د لــرې کولــو او د اجراآتو د توحید او ســمون پــه منظور د تدبیرونو نیول .

۵- د دې قانون د حکمونو مطابق، دجمهوري ریاست مقام ته دقاضیانو او مستشارانود ټاکنې وړاندیز .

۶- د دې قانون د حکمونو مطابق، د قاضیانو د تقرر ، تبدل ، ترفیع ، د خــدمت د تمدیــد او دتقاعــد وړاندیز .

۷- د جمهوری ریاست مقام ته د محکمو او د سندونو او وثیقــو د ثبت د ادارو د جوړولو (تأسیس) او

۱-ترتیب بودجهٔ قوهٔ قــضائیه بــه مشورهٔ حکومت.

۲-رهبری ومراقبت از فعالیت های ادارات محاکم.

۳-وضع مقرره ها ولوایح به منظور تنظــیم امــور قــضائی واداری محاکم.

۴-بررســی نتیجــهٔ تــدقیق و مطالعــات امــور قــضایی و اتخــاذ تــدابیر بــه منظــور رفع نواقص وتوحیــد وانــسجام اجراآت محاکم.

۵-پیــشنهاد تعیــین قــضات و مستشاران به مقام ریاست جمهوری مطابق به احکام این قانون .

۶-پیــشنهاد تقــرر ، تبــدل ، ترفیــع ، تمدیــد خــدمت و تقاعد قضات مطابق احکــام ایــن قانون .

۷- پیشنهاد تأســیس محــاکم و ادارات ثبــت اســناد و وثــایق و تعیین صلاحیت های قــضائی و

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو د قـضايي او اداري واک د ټاکلو وړاندیز .

۸- د قـضائیه قـوې د بـودجې تطبیقول .

۹-د محکمو دفعالیت د پرمخ بیولو په منظور،د لازمو اسانتیاوو تأمینول.

۱۰- د قضايي سـتاژ د کـورس دایرول او په هغهٔ پورې د اړونـدو چارو تنظیمول .

۱۱- د قاضیانو د پوهې او تجربو د سطحې د لوړولو لپاره د مقتـضي تدبیرونو نیول .

۱۲- د قضائیه قوې د نورو اداري کارکوونکو له اجراآتو او فعالیتونو څخه څارنه .

۱۳- د کلنۍ احصائیې او په قضايي برخه کې د ټولـو محکمـو لـه فعالیتونو څخه د رپوټ برابرول .

۱۴- نورې هغه دندې او واکونـه چې په دې قانون او نورو قوانینـو کې سترې محکمې ته سپارل شوي دي .

اداری آنهـا بمقـام ریاسـت جمهوری.

۸-تطبیـق بودجـهٔ قـوهٔ قضائیه.

۹-تأمین تسهیلات لازم به منظور پیشبرد فعالیت محاکم.

۱۰- تـدویر کـورس سـتاژ قـضائی وتنظـیم امـور مربـوط به آن.

۱۱-اتخاذ تدابیر مقتـضی بـرای ارتقاء سـطح دانـش و تجـارب قضات.

۱۲-نظارت از اجراآت و فعالیت های سایر کارکنـان اداری قـوهٔ قضائیه .

۱۳-تهیهٔ احصائیهٔ سالانه و گزارش از فعالیت های تمـام محـاکم در بخش قضائی .

۱۴-سایر وظایف و صـلاحیتهای که درین قانون وقوانین دیگر بـه ستره محکمه تفـویض گردیـده است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کــې درج شوي واکونه ، د قضائيه قوې د عمومي اداري آمريت لـــه لارې اعمالېږي .

<u>د سترې محکمـــې د رئـــيس واکونه :</u>

دېرشمه ماده :

د سترې محکمې رئيس د افغانستان د اسلامي جمهوريت د قضائيه قوې ممثل او د لاندې واکونو لرونکـــي دی :

۱- د سترې محکمې د قضايي او اداري فعاليتونو عمومي لارښودنه .

۲- د سترې محکمـــې د غونډو رياست .

۳- عندالاقتضاء د سترې محکمې د اړوندو ديوانونو د قضايي غونډو رياست .

۴- د محکمو د فعاليتونو د پلټنې په اړه د امر صادرول .

۵- د قاضيانو د جرمونو او دهغو

(۲) صلاحيت های مندرج فقـرهٔ (۱) این ماده از طریـــق آمریـــت عمومی اداری قوهٔ قضائیه اعـــمال میگردد .

<u>صلاحیت های رئـــیس ســـتره محکمه:</u>

مادهٔ سی ام:

رئیس ستره محکمه ممثـــل قـــوهٔ قضائیهٔ جمهوری اسلامی افغانستان بوده، دارای صـــلاحیتهای ذیـــل میباشد:

۱- رهبری عمـــومی فعالیتهـــای قضائی واداری ستره محکمه.

۲- ریاست از جلـــسات ســـتره محکمه.

۳-عندالاقتضاء ریاست جلـــسات قضائی دیوانهای مربـــوط ســـتره محکمه.

۴- اصدار امر مبنی بـــر تفتـــیش فعالیت های محاکم.

۵- اصدار امر مبنی بر رســـیدگی

(c) ketabton.com: The Digital Library

له قضايي او اداري سرغړونو څخه د راپيدا شوو قضيو د څېړنې په اړه د امر صادرول .

٦- د محكمو د قطعي فيصلو پر تطبيق باندې څارنه .

٧- د قضائيه قوې د بودجې له سالم تطبيق څخه څارنه او مراقبت .

٨- د ناروغۍ ، رخصتۍ ، غيابت او نورو علتونو په حالت كې د سترې محكمې يوۀ غړي ته د خپلو ټولو يا يوې برخې واكونو سپارل .

٩- د قضائيه قوې د عمومي اداري آمريت پر فعاليت باندې څارنه .

١٠- جمهور رئيس ته د قضائيه قوې د قضايي او اداري اجراآتو د رپوټ وړاندې كول .

١١- د جمهوري رياست مقام ته د قاضيانودمحاكماتي اوتأديبي مجازاتو د عفوې او تخفيف وړانديز .

١٢-ددې قانون او نورو قوانينو د

قضا يای ناشی از جرايم و تخلفات قضائی واداری قضات.

٦- نظارت بر تطبيق فيصله های قطعی محاكم.

٧- نظارت و مراقبت از تطبيق سالم بودجۀ قوۀ قضائيه.

٨- تفويض تمام يابرخی از صلاحيتهای خود در حالت مريضی، رخصتی، غيابت وساير علل به يكی ازاعضای ستره محكمه.

٩- نظارت بر فعاليت آمريت عمومی اداری قوۀ قضائيه.

١٠- ارائه گزارش اجراآت قضائی واداری قوۀ قضائيه به رئيس جمهور.

١١- پيشنهاد عفو و تخفيف مجازات محاكماتی وتأديبی قضات به مقام رياست جمهوری.

١٢- ساير صلاحيت های مفوضه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمونو مطابق نور ورسپارل شوي واکونه .

دریم فصل

د استیناف محکمو تشکیل، ترکیب او واک

د استیناف محکمې تشکیل:

یو دیرشمه ماده :

(۱) د استیناف محکمه د هېواد د هر ولایت په سطح د دې قــانون د حکمونو مطابق جوړیږي .

(۲) د استیناف محکمه له رئیس ، مرستیال ، د دیوانونو له رئیسانو او قضایي غړو څخه مرکبه ده .

د استیناف محکمې رئیس د هغــو قاضیانو له منځ څخه ټاکل کېــږي چې د بشپړ اهلیــت ، تجربــې او درایت لرونکي وي .

(۳) د عمومي جزاء د دیوان رئیس

بر طبق احکام این قانون و قــوانین دیگر.

فصل سوم

تشکیل ، ترکیب وصلاحیت محاکم استیناف

تشکیل محکمهٔ استیناف :

مادهٔ سی و یکم:

(۱) محکمهٔ استیناف در سطح هر ولایت کشور طبق احکام این قانون ایجاد میگردد.

(۲) محکمهٔ استیناف مرکــب از رئیس ، رؤسای دیوانها واعــضای قضائی میباشد.

رئیس محکمهٔ اســتیناف از میــان قضاتی تعیین می گردد کــه دارای اهلیت، تجربــه ودرایــت کامــل باشد.

(۳) رئیس دیوان جزای عمومی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استيناف د محكمې د رياست مرستيال دی .

د استيناف محكمو د دېوانونو تركيب :

دوه دېرشمه ماده :

(۱) د استيناف محكمې د لاندې دېوانونو لرونكې دي :

۱- د عمومي جزاء دېوان .

۲- د عامه امنيت دېوان .

۳- د مدني او شخصيه احوالو دېوان .

۴- د عامه حقوقو دېوان .

۵- سوداگريز (تجارتي) دېوان .

۶- د كوچنيانو دېوان .

(۲) د استيناف محكمې په هر دېوان كې د قضايي غړو شمېر له شپږو تنو څخه نشي زياتېدای .

(۳) ترافيكي قضيې د استيناف د عمومي جزاء دېوان څېړي .

(۴) ستره محكمه كولای شي د جمهور رئيس له منظوری

معاون رياست محكمهٔ استيناف ميباشد.

تركيب ديوان های محاكم استيناف:

مادهٔ سی و دوم:

(۱) محاكم استيناف دارای ديوان های آتی ميباشد:

۱- ديوان جزای عمومی.

۲- ديوان امنيت عامه.

۳- ديوان مدنی واحوال شخصيه.

۴- ديوان حقوق عامه.

۵- ديوان تجارتی.

۶- ديوان اطفال .

(۲) تعداد اعضای قضائی در هر ديوان محكمهٔ استيناف ازشش نفر بيشتر بوده نميتواند.

(۳)قضايای ترافيكی را ديوان جزای عمومی استيناف رسيدگی مينمايد.

(۴) ستره محكمه می تواند عندالضرورت ديوان های ديگری را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته د استيناف محکمـــو پــه چوکاټ کې عندالــضرورت نــور دېوانونه جوړ کړي .

د فيصلو او قرارونو څېړل :

دري دېرشمه ماده :

(۱)د استيناف محکمه د ښــکتنيو محکمو فيصلې او قرارونه چې تــر اعتراض لاندې راغلي وي ، په هغو احوالو اوترتيب سره چــې پــدې قانون اونورو قوانينو کې تــصريح شويدي ، په استينافي پــړاو کــې څېړي .

(۲) د استيناف محکمه د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو قضيو د څېړنې په وخت کې د دعوي ټول حالات او کوايف تر بيــاغوروني لاندې نيسي ، د ښکتنيو محکمـــو فيصلې او قرارونه کولای شـــي د قانون د حکمونو مطابق تصحيح ، نقض ، تعديل ، تائيـــد يـــا لغـــوه کړي .

در چوکات محاکم استيناف بعداز منظوری رئـــيس جمهـــور ايجـــاد نمايد.

رسيدگی فيصله ها و قرارها :

مادهٔ سی و سوم :

(۱) محکمهٔ استيناف فيـــصله هـــا وقرار های محاکم تحتانی را کـــه مورد اعتراض قـــرار گرفتـــه ، در احوال وترتيبی که دراين قـــانون و قوانين مربوط تـــصريح گرديـــده، در مرحلـــهٔ اســـتينافی رســـيدگی می نمايد.

(۲) محکمـــهٔ اســـتيناف حـــين رســـيدگی قـــضايای منـــدرج فقرهٔ (۱) اين ماده ، تمام حـــالات وکوايـــف دعـــوی را مجـــدداً تحت غور قرار داده ، فيصله هـــا وقـــرار هـــای محـــاکم تحتـــانی را می تواند طبق احکـــام قـــانون تصحيح، نقض، تعديل، تائيد يا لغو نمايد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قضايي واک د اختلافونو لرې کول :

خلور دېرشمه ماده :

(۱) که چېرې د يوې جزائي قضيې د څېړنې د واک په هکله د دوو محکمو تر منځ چې د استيناف د محکمې په قضايي حوزه کې قرار لري ، اختلاف رامنځته شي ، د اختلاف حل او د واکمنې محکمې تشخيص ، داستيناف محکمې د رئيس تر اثر لاندې د دېوانونو له رئيسانو څخه د جوړ هيئت په واسطه صورت مومي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې په درج شوي حالت کې د ترتوقيف لاندې تورن د برخليک ټاکل د استيناف محکمې واک دی .

د فيصلو او قرارونو قطعيت :

پنځه دېرشمه ماده :

د استيناف محکمو فيصلې او قرارونه ، په واک کې په ټولوشاملو قضيو کې قطعي دي .

رفع اختلافات صلاحيت قضائی :

مادۀ سی و چهارم :

(۱) هرگاه در مورد صلاحيت رسيدگی يک قضيۀ جزائی بين دو محکمه که در حوزۀ قضائی محکمۀ استيناف قرار دارند، اختلاف بروز نمايد ، حل اختلاف و تشخيص محکمۀ ذيصلاح توسط هيئتی مرکب از رؤسای ديوان ها ، تحت اثر رئيس محکمۀ استيناف صورت می گيرد.

(۲) تعيين سرنوشت متهم تحت توقيف درحالت مندرج فقرۀ (۱) اين ماده از صلاحيت محکمۀ استيناف ميباشد.

قطعيت فيصله ها وقرار ها:

مادۀ سی و پنجم :

فيصله ها و قرار های محاکم استيناف در تمام قضايای شامل صلاحيت قطعی ميباشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استیناف محکمې د رئـیس دندې او واکونه :

شپږ دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې رئیس د لاندې دنـدو او واکونـو لرونکـی دی :

۱- د اړوندو محکمو او دېوانونو د فعالیتونو لارښودنه او تنظیمول .

۲- عندالاقتـضاء د دېوانونـو د قضایي غونډو ریاست .

۳- د یوهٔ دېوان د غړي بل دېوان ته مؤقت توظیفول .

۴- د اړتیا پـه صـورت کـې د استیناف محکمـې لـه قاضـیانو څخه ابتدائیه محکمو ته د یوهٔ قاضي توظیفول .

۵- عندالاقتضاء له یوهٔ دېوان څخه بل دېوان ته د قضیې د څېړنـې د واک سپارل .

۶- د اړوندو دیوانونو د قـضایي تجربو توحیدول .

وظایف وصلاحیت های رئیس محکمهٔ استیناف:

مادهٔ سی و ششم :

رئیس محکمـهٔ اسـتیناف دارای وظایف وصـلاحیت هـای آتـی میباشد:

۱- رهبری وتنظیم فعالیت محاکم ودیوان های مربوط.

۲- ریاست جلسات قضایی دیوان ها عندالاقتضاء.

۳- توظیف مؤقت عضو یک دیوان به دیوان دیگر .

۴- توظیـف یکـی از قـضات محکمهٔ اسـتیناف بـه محـاکم ابتدائیـه در صـورت ضرورت.

۵- تفویض صـلاحیت رسـیدگی قضیه ازیک دیـوان بـه دیـوان دیگرعندالاقتضاء.

۶- توحید تجارب قضائی دیوانهای مربوط .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- سترې محکمې ته د محکمو او اړوندو دېوانونو له فعالیت څخه رپوټ ورکول .

د غونډو لارښودنه :

اووه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې د دېوانونو رئیسان د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغهٔ صورت کې چې د استیناف محکمې رئیس د دېوان د قضایي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې د دېوان رئیس د اړوند دېوان غړی ګڼل کېږي .

مسؤولیت :

اته دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې رئیس د دېوانونو رئیسان او قاضیان یې د خپلو صادره فیصلو او قرارونو له کیفیت ، د قضیو د څېړنې له مودې ، د قانون د تطبیق له صحت او مدلل والي څخه مسؤولیت لري .

۷- ارائه گزارش از فعالیت محاکم و دیوان های مربوط به ستره محکمه.

رهبری جلسات:

مادهٔ سی و هفتم :

رؤسای دیوان های محکمهٔ استیناف جلسهٔ دیوان های مربوطه را رهبری می نمایند. در صورتیکه رئیس محکمهٔ استیناف ، جلسهٔ قضائی دیوان را رهبری نماید ، درین حالت رئیس دیوان ، عضوء دیوان مربوط پنداشته میشود .

مسؤولیت :

مادهٔ سی و هشتم :

رئیس محکمهٔ استیناف ، رؤسای دیوان ها وقضات آن از کیفیت ، میعاد رسیدگی قضایا، صحت تطبیق قانون و مدلل بودن فیصله ها و قرار های صادرهٔ خویش مسؤولیت دارند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استیناف محکمې څانګې :

نهه دېرشمه ماده :

د استیناف محکمې ریاست او اړوند دېوانونه یې د اداري کارکوونکو او څانګو لرونکي دي چې دندې او د فعالیت ډول یې په جلا لایحو کې تنظیمېږي .

څلورم فصل

د ابتدائیه محکمو تشکیل ، ترکیب او واک

تشکیل :

څلوېښتمه ماده :

(۱) د استیناف محکمې په اړونده قضایي حوزه کې په لاندې ترتیب سره د ابتدائیه محکمو لرونکې دي :

۱-دولایت دمرکزابتدائیه محکمه .

شعبات محکمهٔ استیناف:

مادهٔ سی و نهم :

ریاست محکمهٔ استیناف و دیوان های مربوط دارای کارکنان و شعبات اداری میباشند که وظایف و طرز فعالیت شان در لوایح جدا گانه تنظیم می گردد.

فصل چهارم

تشکیل، ترکیب وصلاحیت محاکم ابتدائیه

تشکیل:

مادهٔ چهلم :

(۱) محاکم استیناف در حوزهٔ قضائی مربوط دارای محاکم ابتدائیه به ترتیب آتی می باشند:

۱- محکمه ابتدائیه مرکز ولایت .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د اطفالو محکمه .

۳- سوداګريزه (تجارتي) ابتدائيه محکمه .

۴- د ولسوالۍ ابتدائيه محکمه .

۵- د شخصيه احوالـــو ابتدائيـــه محکمه .

(۲) د هغو ولايتونو په مرکزونو کې چې زياتو ابتدائيه محکمو ته اړتيـــا وليدله شي ، ستره محکمه کولای شي د جمهور رئيس له منظـــورۍ وروسته د هغو پـــه جوړولـــو لاس پورې کړي .

د ابتدائيه محکمو جوړښت :

يو څلوېښتمه ماده :

(۱) د ولايتونو د مرکزونو ابتدائيه محکمې د لاندې دېوانونو لرونکې دي :

۱- د عمومي جزاء دېوان .

۲- مدني دېوان .

۳- د عامه حقوقو دېوان .

۴- د عامه امنيت دېوان .

۲- محکمۀ اطفال.

۳- محکمـــــــۀ ابتدائيـــــــه تجارتی.

۴- محکمۀ ابتدائيه ولسوالی.

۵- محکمۀ ابتـــدائيه احـــوال شخصيه .

(۲) در مراکـــــز ولاياتيکـــــه به محاکم ابتدائيۀ بيشتری ضرورت احساس شـــود ، ســـتره محکمـــه ميتواند بعد از منظـــوری رئـــيس جمهـــور بـــه تأسـيس آن اقـــدام نمايد.

ترکيب محاکم ابتدائيه:

مادۀ چهل و يکم :

(۱) محـــاکم ابتدائيـــه مراکـــز ولايات دارای ديوان هـــای ذيـــل ميباشند:

۱- ديوان جزای عمومی.

۲- ديوان مدنی .

۳- ديوان حقوق عامه.

۴- ديوان امنيت عامه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د ترافيکی جرمونو ديوان .

(۲) د مرکز د ابتدائيه محکمې ديوانونه له رئيس او حد اکثر څلورو غړو څخه جوړ دي .

د ابتدائيه محکمو د ديوانونو په واسطه د قضيو څېړنه :

دوه څلوېښتمه ماده :

د ولايتونو د مرکزونو ابتدائيه محکمې په ابتدايي پړاوکې د اړوندو ديوانونو په واسطه لاندې قضيې د قانون د حکمونو مطابق څېړي :

۱- په عمومي جزاء پورې د اړوندو قضيو څېړنه د عمومي جزاء د ديوان په واسطه .

۲- د حقيقي اشخاصو تر منځ د مدني دعواوو څېړنه د مدني ديوان په واسطه .

۳- د حقيقي او حکمي اشخاصو يا د حکمي اشخاصو تر منځ د متنازع فيه مدني قضيو څېړنه د عامه حقوقو د ديوان په واسطه .

۵- ديوان جرايم ترافيکی.

(۲) ديوان های محکمۀ ابتدائيه مرکز مرکب از رئيس و حد اکثر چهار عضو ميباشد .

رسيدگی قضايا توسط ديوانهای محاکم ابتدائيه :

مادۀ چهل و دوم :

محاکم ابتدائيه مراکز ولايات قضايای ذيل را توسط ديوانهای مربوط در مرحلۀ ابتدائی طبق احکام قانون رسيدگی می نمايد :

۱- رسيدگی قضايای مربوط به جزای عمومی توسط ديوان جزای عمومی .

۲- رسيدگی به دعاوی مدنی بين اشخاص حقيقی توسط ديوان مدنی .

۳- رسيدگی قضايای مدنی متنازع فيه بين اشخاص حقيقی و حکمی يا بين اشخاص حکمی توسط ديوان حقوق عامه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- په امنيت او عامه ګټو ، د مخدرو موادو په قاچاقو او نورو جرمونو پورې د اړوندو جزايي قضيو څېړنه د عامه امنيت د دېوان په واسطه .

۵- په ترافيکي پېښو پورې د اړوندو قضيو څېړنه د ترافيکي جرمونو د دېوان په واسطه .

د محکمې اودېوانونو لارښودنه:

دري څلوېښتمه ماده :

(۱) د ولايت د مرکز د ابتدائيه محکمې په سر کې رئيس قرار لري چې د دېوانونو د قضايي او اداري فعاليتونو لارښودنه او تنظيمول په غاړه لري او عنداللزوم د هغو په غونډو کې ګډون کوي .

(۲) د ابتدائيه محکمې د دېوانونو رئيسان ، د اړوندو دېوانونو د غونډو لارښودنه کوي . په هغهٔ صورت کې چې د ابتدائيه محکمې رئيس د دېوان د قضايي غونډې لارښودنه وکړي ، پدې حالت کې

۴- رسيدگی قضايای جزائی مربوط به امنيت و منفعت عامه ، قاچاق مواد مخدر و ساير جرايم مطابق احکام قانون توسط ديوان امنيت عامه .

۵- رسيدگی قضايای جزائی مربوط به حادثات ترافيکی توسط ديوان جرايم ترافيکی .

رهبری محکمه و ديوانها:

مادهٔ چهل وسوم:

(۱) در رأس محکمهٔ ابتدائيهٔ مرکز ولايت رئيس قرار دارد که رهبری وتنظيم فعاليت های قضائی واداری ديوانها را به عهده داشته و عنداللزوم در جلسات آنها شرکت می نمايد.

(۲) رؤسای ديوانهای محکمهٔ ابتدائيه جلسات ديوانهای مربوط را رهبری می نمايند . در صورتيکه رئيس محکمهٔ ابتدائيه، جلسهٔ قضائی ديوان را رهبری نمايد ، درين حالت رئيس ديوان ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ديوان رئيس د اړوند ديوان غړی ګڼل کيږي .

(۳) د عمومي جزاء د ديوان رئيس په عين حال کې د مرکز د ابتدائيه محکمې د رئيس مرستيال دی .

د اطفالو محکمه :

څلور څلويښتمه ماده :

(۱) د هر ولايت په مرکز کــې د اطفـــالو يـــوه ابتدائيـــه محکمـــه جوړيږي .

(۲) د اطفالو ابتدائيه محکمه لـــه رئيس او څلورو غړو څخه متشکله ده .

په هغهٔ صورت کې چې رئـــيس د ځينو علتونو له امله غايـــب وي ، دندې او واکونه يې يوهٔ غړي ته چې د زياتې قضايي سابقې لرونکی وي ، سپارل کيږي .

(۳) د اطفالو د سر غړونو د څيړنې ډول د خاص قانون پـــه واســـطه تنظيميږي .

عضو ديـــوان مربـــوط پنداشـــته ميشود .

(۳) رئيس ديوان جزای عمومی در عين حال معاون رئـــيس محکمـــه ابتدائيه مرکز ميباشد .

محکمهٔ اطفال:

مادهٔ چهل و چهارم :

(۱) در مرکز هـــر ولايـــت يـــک محکمهٔ ابتـــدائـــيه اطفال ايجـــاد می گردد.

(۲) محکـــمهٔ ابتدائيـــهٔ اطـــــفال متشکل از رئيس و چهـــار عـــضو می باشد.

در صورتيکه رئيس بنابر عللی غايب باشد ، وظايف و صلاحيت هـــای وی به يکی از اعضای کـــه دارای سابقهٔ بيشتر قضائی باشد، تفويض می گردد.

(۳) طرز رسيدگی بـــه تخلفـــات اطفال توسط قانون خاص تنظـــيم می گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوداګريزه (تجارتي) ابتدائيه محکمه :

پنځه څلوېښتمه ماده :

(۱) د هر ولايت په مرکز کې يوه تجارتي ابتدائيه محکمه جوړېږي . سوداګريزه محکمه له رئيس او څلورو غړو څخه مرکبه ده .

(۲) د هغو ولايتونو په مرکزونو کې چې سوداګريزه ابتدائيه محکمه موجوده نه وي ، د سوداګريزو قضيو څېړنه ، د اړوند ولايت د مرکز د ابتدائيه محکمې د مدني ديوان واک دی .

د اختصاصي قضيو څېړنه :

شپږ څلوېښتمه ماده :

د سوداګريزو ، عامه حقوقو او عامه امنيت د قضيو څېړل د استيناف محکمې په قضائي حوزه کې ، د مورد له مخې په سوداګريزه ابتدائيه محکمه او د

محکمۀ ابتدائيه تجارتی:

مادۀ چهل و پنجم :

(۱) در مرکز هر ولايت يک محکمۀ ابتدائيه تجارتی ايجاد می گردد. محکمۀ تجارتی مرکب از رئيس وچهار عضو ميباشد.

(۲) در مراکز ولاياتيکه محکمۀ ابتدائيه تجارتی موجود نباشد ، رسيدگی به قضايای تجارتی از صلاحيت ديوان مدنی محکمۀ ابتدائيه مرکز ولايت می باشد.

رسيدگی به قضايای اختصاصی:

مادۀ چهل و ششم :

رسيدگی به قضايای تجارتی، حقوق عامه و امنيت عامه در داخل حوزۀ قضائی محکمۀ استيناف بر حسب مورد در محکمۀ ابتدائيۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولایت د مرکزد ابتدائیه محکمې په اړوندو دېوانونو کې صورت مومي .

د ولسوالۍ د ابتدائیه محکمې ترکیب :

اووه څلوېښتمه ماده :

(۱) د ولسوالۍ ابتدائیه محکمه له رئیس او دوو غړو څخه مرکبه ده ، په هغو ولسوالیو کې چې غړي موجود نه وي ، د قضیو څېړل له دریو تنو څخه د لږو قاضیانو په واسطه صورت موندلی شي .

(۲) د ولسوالۍ د ابتدائیه محکمې په سر کې رئیس قرار لري ، په هغهٔ صورت کې چې رئیس د ځینو علتونو له امله غایب وي ، دندې او واکونه یې د یوهٔ غړي لخوا چې د زیاتې قضایي سابقې لرونکی وي ، اعمالیږي .

تجارتی و دیوان های مربوط محکمهٔ ابتدائیه مرکز ولایت صورت می گیرد.

ترکیب محکمهٔ ابتدائیه ولسوالی:

مادهٔ چهل و هفتم :

(۱) محکمهٔ ابتدا ئیهٔ ولسوالی مرکب از رئیس و دو عضو میباشد. در ولسوالی های که اعضاء موجود نباشد، رسیدگی به قضایا توسط کمتر از سه نفر قاضی صورت گرفته میتواند.

(۲) در رأس محکمهٔ ابتدائیهٔ ولسوالی رئیس قرار دارد ، درصورتیکه رئیس بنابر عللی غایب باشد، وظایف و صلاحیت های وی از طرف یکی از اعضای که دارای سابقهٔ بیشتر قضائی باشد، اعمال می گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولسوالۍ د ابتدائيه محکمې واک

اته څلويښتمه ماده :

د ولسوالۍ ابتدائيه محکمه ټولې عادي جزايي ، مدني اود شخصيه احوالو قضيې چې دقانون دحکمونو په رعايتولو سره دهغې په وړانـدې اقامه کيږي، په ابتدايي پړاو کـې څيړي .

دمؤقت قاضي توظيفول :

نهه څلويښتمه ماده :

ددې قانون په اته څلويښتمه مـاده کې په درج شوي حالت کې، کـه چيرې محکمه ديوۀ تـن قاضـي لرونکـې وي يـا نـور داسـې حـالات راڅرگنـد شـي چـې دمؤقت قاضي د توظيفولو غوښتنه وکړي، داستيناف محکمې رئـيس واک لري چې داستيناف محکمې له قاضيانو څخه يويې مؤقتاً توظيـف کړي .

صـلاحيت محکمـۀ ابتدائيـۀ ولسوالی :

مادۀ چهل و هشتم :

محکمۀ ابتدائيۀ ولـسوالی تمـام قضايای جزائی عـادی ، مـدنی و احوال شخصيه را که بـا رعايـت احکام قانون در پيشگاه آن اقامـه ميگــردد ، در مرحلـۀ ابتــدائی رسيدگی می نمايد .

توظيف قاضی مؤقت:

مادۀ چهل و نهم :

در حالت مندرج مادۀ چهل و هشتم ايــن قــانون هرگــاه محکمـه دارای يک نفرقاضی باشـد ، يـا حــالات ديگــری ظهــور کنـد کــه ايجــاب توظيــف قاضــی مؤقــت را نمايــد، رئــيس محکمــۀ اســتيناف صــلاحيت دارد که يکی از قضات محکمـۀ اســتيناف را مؤقتــاً توظيــف نمايد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارېنو دېوانونو جوړول :

پنځوسمه ماده :

(۱) ستره محکمه کولای شي دارتیا په صورت کې دجمهور رئیس له منظورۍ وروسته د ولایتونو دمرکزونو د ابتدائیه محکمو په چوکاټ کې نور دېوانونه جوړ کړي.

(۲) ستره محکمه کولای شي عندالضرورت دجمهور رئیس له منظورۍ وروسته، دولسوالیو دابتدائیه محکمو په چوکاټ کې دېوانونه جوړ کړي .

دځوګونو(متعددو) جرمونو دڅېړنې ډول :

یو پنځوسمه ماده :

(۱) تورن په هغې محکمې کې محاکمه کېږي چې ددې قانون او نورو قوانینودحکمونومطابق دهغو دڅېړنې واک لري. په هغهٔ صورت کې چې شخص دځوګونوجرمونو

ایجاد دیوان های ضروری :

مادهٔ پنجاهم :

(۱) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوان های دیگری را در چوکات محاکم ابتدائیهٔ مراکز ولایات بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

(۲) ستره محکمه می تواند عندالضرورت دیوانهای را در چوکات محاکم ابتدائیهٔ ولسوالی ها بعد از منظوری رئیس جمهور ایجاد نماید.

طرز رسیدگی جرایم متعدد:

مادهٔ پنجاه و یکم :

(۱) متهم در محکمهٔ محاکمه می شود که مطابق به احکام این قانون وسایر قوانین صلاحیت رسیدگی آنرا دارد. در صورتیکه شخص مرتکب جرایم متعددی گردد که از

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرتکب شي چې دواک له نظـره دجلا محکمو تابع وي،دهغوڅېړنه په هغې محکمې کې صورت مومي چې د ډېرسخت (شدیدترین) جرم د څېړنې واک لري.په هغهٔ صـورت کې چې ارتکابي جرمونه د مجازاتو له مخې په يوه درجه کـې وي ، د څېړنې واک هغه محکمه لري چې پر تورن باندې د واردو شوو تورونو څېړنه يې پيل کړېده .

(۲) که چېرې يو شخص د څوګونو جرمونو مرتکب شي چې د واک له نظره د دوو(اختصاصي او عمومي) محکمو تابع وي ، د جرم د ماهيت په اعتبار ، هره يوه اړونده محکمه د هغو د څېړنې د واک لرونکې ده . په هغهٔ صورت کې چې ارتکـابي جرمونه د هغو څوګونو جرمونو له ډول څخه وي چې د تجزيې وړنـه وي ، د هغو څېړنه د هغې محکمې واک دی چې د شـديد جـرم د څېړنې واک لري .

حيث صـلاحيت تـابع محـاکم جداگانه باشد، رسيدگی بـه آن در محکمهٔ صورت مـی گيـرد کـه صلاحيت رسيدگی شديدترين جرم را دارد. در صـورتيکه جـرايم ارتکابی از لحاظ مجازات در يک درجه باشد، صلاحيت رسيدگی را محکمهٔ داردکـه رسـيدگی بـه اتهامات وارده بر مـتهم را آغـاز کرده است .

(۲) هرگاه شخصی مرتکب جرايم متعـددی گـردد کـه از حيـث صـلاحيت تـابع دو محکمـه (اختـصاصی وعمـومی) باشـد، صلاحيت رسيدگی آن را به اعتبار ماهيت جرم هر يـک از محـاکم مربوط دارا می باشد ، در صورتيکه جرايم ارتکـابی از نـوع جـرايم متعددی بوده که قابل تجزيه نباشد، رسيدگی به آن از صلاحيت محکمهٔ می باشد که صلاحيت رسيدگی به جرم شديد تر را دارد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) دجرم شريکان او مرستيالان په هغې محکمې کې محاکمه کېږي چې دجرم اصلي فاعل په هغې کې محاکمه کېږي .

مسؤوليت :

دوه پنځوسمه ماده :

دابتدائيه محکمې رئيس،ددېوانونو رئيسان او دهغو قضايي غړي دقضيو له کيفيت،دڅېړنې دمودې ، دقانون دتطبيق له سموالي(صحت)او دځپلو صادره فيصلواو قرارونو له مدلل والي څخه مسؤوليت لري .

دفيصلې قطعيت :

دري پنځوسمه ماده :

دابتدائيه محکمو صادره حکمونه ، په لاندې مواردو کې قطعي دي :

۱–په صادره حکم باندې ددعوي د اړخونو قناعت .

۲–داستيناف غوښتنې دمودې تېرېدل (انقضاء) .

(۳) شرکاء و معاونين جرم در محکمۀ محاکمه می شوند که فاعل اصلی جرم در آن محاکمه می شود .

مسؤوليت :

مادۀ پنجاه و دوم :

رئيس محکمه ابتدائيه، رؤسای ديوانها واعضای قضائی آن از کيفيت، ميعاد رسيدگی قضايا، صحت تطبيق قانون ومدلل بودن فيصله ها وقرار های صادرۀ خويش مسؤوليت دارند.

قطعيت فيصله :

مادۀ پنجاه و سوم :

احکام صادرۀ محاکم ابتدائيه در موارد آتی قطعی ميباشد:

۱– قناعت طرفين دعوی به حکم صادره.

۲– انقضای ميعاد استيناف طلبی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳– په هغهٔ صورت کې چې دمدعي بها ارزښت تر سلو زرو افغانيو پورې وي .

۴– تر پنځوسو زرو افغانيو پورې په نقدي مجازاتو باندې حکم .

۵–نور هغه موارد چې په قوانينو کې اټکل شوي دي .

اداري څانگې :

څلور پنځوسمه ماده :

ابتدائيه محکمې داداري څانگو او کارکوونکو لرونکې دي چې دندې اودفعاليت ډول يې په جلا لايحو کې تنظيمېږي .

دسندونو اووثايقو دثبت اداري :

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) داستيناف دهرې محکمې په قضايي حوزه کې دسندونو اووثايقو دثبت اداره جوړېږي .

۳– در صورتيکه ارزش مدعی بها الی يکصد هزار افغانی باشد .

۴– حکم به مجازات نقدی الی پنجاه هزار افغانی.

۵– ساير مواردی که در قوانين پيشبينی گرديده است.

شعبات اداری:

مادهٔ پنجاه و چهارم :

محاکم ابتدائيه دارای کارکنان و شعبات اداری بوده که وظايف وطرز فعاليت آنها در لوايح جداگانه تنظيم می گردد.

ادارات ثبت اسناد و وثايق:

مادهٔ پنجاه و پنجم :

(۱) درحوزهٔ قضائی هر محکمهٔ استيناف ادارهٔ ثبت اسناد ووثايق ايجاد می گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسندونو اووثايقو دثبت دادارو په سركې رئيس قرار لري چې دادارې دفعاليتونو لارښوونه او تنظيم پــه غاړه لري .

(۲)دسندونو اووثايقو دثبت دادارو رئيس اومــسلكي غـــړي دهغـــو اشخاصو له جملې څخه چې قضايي واک لري ، ټاكل كيږي .

(۳)په هغو ولسواليو كــې چـــې دسندونواووثايقودثبت ادارې جوړې شوې ندي،دولـــسواليو محكمـــې داړوندو واكونو لرونكې دي .

(۴)دسندونو او وثايقو دثبت دادارو دندې اوواكونه دخاص قانون مطابق تنظيمېږي .

د سوداگريزو (تجارتي) سندونو او علايمو ثبتول :

شپږ پنځوسمه ماده :

دسودا گريزو سندونو او علايمـــو ثبتول دسوداگريزو ابتدائيه محكمو واک دی.

در رأس ادارات ثبت اسناد ووثايق رئيس قرار داشته كه رهبری وتنظيم فعاليت های اداره را بـــه عهـــده دارد.

(۲) رئيس و اعــضای مــسلكی ادارات ثبت اسناد و وثايق از جملۀ اشخاصی كه صـــلاحيت قـــضائی دارند ، تعيين ميگردند .

(۳) در ولسوالی های كه ادارات ثبت اسناد ووثايق ايجاد نگرديـــده است، صلاحيت های مربوطـــه را محاكم ولسوالی ها دارا ميباشند.

(۴) وظايف و صـــلاحيت هـــای ادارات ثبت اسناد و وثايق طبـــق قانون خاص تنظيم ميگردد .

ثبـــــت اســـــناد وعلايـــــم تجارتی

مادۀ پنجاه و ششم :

ثبت اســـناد وعلايـــم تجـــارتی از صلاحيت محاكم ابتدائيه تجـــارتی ميباشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریوټ ورکول :

اووه پنځوسمه ماده :

دابتدائیه محکمـــو اودســـندونو او وثایقو دثبت د ادارو رئیسان مکلف دي چې له خپلو اجراآتـــو څخـــه داستیناف اړوندې محکمې ته رپوټ ورکړي .

ارائه گزارش :

مادۀ پنجاه و هفتم :

رؤسای محاکم ابتدائیـــه و ادارات ثبت اسناد و وثایق مکلف انـــد از اجـــراآت خـــود بـــه محکمـــۀ استیناف مربـــوط گـــزارش ارائـــه نمایند .

پنځم فصل

د قضائیه قوې په قاضیانو او کارکوونکو پورې اړوندې چارې

فصل پنجم

امـــور مـــربـــوط بـــه قضـــات وکارکنـــان قوۀ قضائیه

دقضاء د انسلاک شرایط :

اته پنځوسمه ماده :

(۱)دلانـــدې شـــرطونو لرونکـــی شخص دسترې محکمې درئیس په وړاندیز اودجمهـــور رئـــیس پـــه منظورۍ د قاضي په توگه منسلک او ټاکل کېږي :

شرائط انسلاک قضاء:

مادۀ پنجاه و هشتم :

(۱) شخص واجد شرایط ذیل بـــه پیشنهاد رئیس ســـتره محکمـــه و منظوری رئیس جمهور بـــه حیـــث قاضـــــی منـــــسلک و تعیـــین می گردد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱–د انسلاک په وخت کې لږترلږه لس کاله دافغانستان داسلامي جمهوريت د تابعيت لرونکی وي .

۲–دواکمنې محکمې دقطعي حکم په موجب،دجنايت ياجنحې په عمدي جرم محکوم شوی نه وي .

۳–دحقوقو يا شرعياتو له پوهنځيو څخه دلېسانس يا له هغو څخه دلوړ تحصيلي سند او يا ددولت درسمي ديني مدرسو يا دهغو دمعادل تحصيلي سند لرونکی وي .

۴–په ساري ناروغيو يا معيوبيتونو باندې چې ددندې داجراء خنډ شي ، مصاب نه وي .

۵– د قضاء په کادر کې دانسلاک په وخت کې يې پنځه ويشت کلنی سن بشپړ کړی وي .

۶–دقضايي ستاژ دوره يې په برياليتوب سره تېره کړې وي .

(۲)د دولت د رسمي ديني مدرسو يا د هغو د معادل تحصيلي سند

۱–حين انسلاک حداقل ده سال تابعيت جمهوری اسلامی افغانستان را دارا باشد.

۲– به موجب حکم قطعی محکمه ذيصلاح به جرم جنايت يا جنحۀ عمدی محکوم نشده باشد.

۳– سند تحصيلی ليسانس از پوهنځی های حقوق يا شرعيات و يا بالاتر از آن و يا سند تحصيلی مدارس دينی رسمی دولت يا معادل آنرا دارا باشد .

۴– مصاب به امراض ساری يا معيوبيتهای که مانع اجرای وظيفه گردد ، نباشد.

۵– حين انسلاک در کادر قضاء سن بيست وپنج سالگی را تکميل کرده باشد .

۶– دورۀ ستاژ قضائی را مؤفقانه سپری نموده باشد.

(۲) شخص دارای سند تحصيلی مدارس دينی رسمی دولت و يا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرونکی شخص ، د دې مــادې د (۱) فقرې پــه (۱ ، ۲، ۴ ، ۵ او ۶) جزء کې د درج شوو شرطونو له په پام کې نیولو سره د لومړیــو دريو کلونو لپاره د ابتدائيه محکمې د غړي په توګه مقرريداى شي .

(۳) که چېرې د شرايطو لرونکــي داوطلبان د اړتيا له حد څخه زيات وي ، ستره محکمه کولاى شــي د داوطلــب د جــذب او شــاملولو لپاره اضافي شرطونه وضع کړي .

سوګند

نهه پنځوسمه ماده :

قاضي د دندې له اشغالولو دمخه د سترې محکمې د رئيس او غړو په مخکې لاندې سوګند پــه ځــای کوي :

((د لوى اودادګر خداى (ج) پــه نوم سوګند يادوم چــې د قــضاء دنده په بشپړامانت ، ريــښتينولۍ (صــداقت) او نــاپلوۍ ســره

معادل آن بــا رعايــت شــرايط مندرج اجــزاى (۱ ، ۲ ، ۴ ، ۵ و ۶) فقــرۀ (۱) ايــن مــاده براى سه سال اول بحيــث عــضو محکمــۀ ابتدائيــه مقــرر شــده ميتواند .

(۳) هرگاه تعداد داوطلبان واجــد شرايط بيشتر از حد ضرورت باشد، ستره محکمه مى توانــد شــرايط اضافى را براى جذب و شــموليت داوطلب وضع نمايد.

سوگند:

مادۀ پنجاه و نهم :

قاضى قبل از اشــغال وظيفــه در حــضور رئــيس واعــضاى ستره محکمه سوگند آتى را به جا مى آورد:

((سوگند يــاد مــى کــنم بنــام خداونــد(ج) بــزرگ و داد گــر که وظيفه قضاء را بــا کــمال امانت ، صــداقت وبــى طرفــى

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجراء او داسلامي شريعت،دهېواد داساسي قانون او قوانينو د حکمونو درۀ ناوی وکړم او تطبيق يې کړم، د دندې اسرار ساتم، په مستقيم يا غيرمستقيم صورت سره په خيانت ، حق تلفۍ ، بې عدالتۍ ، قانون ماتونې(قانون شکنۍ) او د رشوت په اخيستلو لاس نه پورې کوم)).

دتحليف متن په لوحه کې ليکل کېږي، دقاضي له لاسليک وروسته په هغې محکمې کې چې دنده پکې اجراء کوي ، ځړول کېږي.

د قاضيانو مقررېدل اوتبديلېدل :

شپېتمه ماده :

(۱)د اول اوله هغۀ څخه د لوړبست د قاضيانو مقررېدل،تبديلېدل، ترفيع، د خدمت تمديد ، تقاعد او دهغۀ رفع کول، دموافقې ورکول او داستعفي منل ، د سترې محکمې د رئيس د وړانديز پربنسټ اودجمهور رئيس په منظورۍ صورت مومي.

اجراء واحکام شريعت اسلامی، قانون اساسی وقوانين کشور را احترام وتطبيق نموده، اسرار وظيفه را حفظ مينمايم، بصورت مستقيم يا غيرمستقيم به خيانت، حق تلفی، بی عدالتی، قانون شکنی واخذ رشوت مبادرت نمی ورزم)) .

متن تحليف در لوحه نوشته شده، بعد از امضاء قاضی در محکمۀ که در آن اجرای وظيفه می نمايد ، تعليق ميشود.

تقرر وتبدل قضات:

مادۀ شصتم :

(۱) تقرر، تبدل، ترفيع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه وقبولی استعفای قضات بست اول و بالاتر از آن به اساس پيشنهاد ستره محکمه و منظوری رئيس جمهورصورت می گيرد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)د دوه یم اوله هغهٔ څخه د ټیټ بـــست د قاضـــیانو مقررېـــدل، تبدیلېدل، ترفېع ، دخدمت تمدید، تقاعد او دهغهٔ رفع کول، د موافقې ورکول اوداستعفي منل ، دقـــضائیه قوې د اداري عمومي آمر د وړاندیز پربنسټ او دسترې محکمې په تائید او دهغې د رئـــیس پـــه منظـــورۍ صورت مومي.

(۲) تقـــرر، تبـــدل، ترفیـــع، تمدیـــد خـــدمت، تقاعـــد و رفـــع آن، اعطـــای موافقـــه وقبـــولی اســـتعفای قـــضات بـــست دوم و پـــاییینترازآن به اســـاس پیـــشنهاد آمرعمـــومی اداری قوهٔ قضائیه ، تائیـــد ســـتره محکمـــه و منظـــوری رئـــیس آن صورت می گیرد.

د اداري کارکوونکو مقررېدل او تبدیلېدل :

یو شپېتمه ماده :

(۱) د فوق او مافوق رتبې په بست کې د قضائیه قوې د اداري مامورینو اوفـــوق درجـــې قـــراردادي اجیرانو مقررېدل،تبدیلېدل ،ترفېع ، دخدمت تمدید،تقاعد اودهغهٔ رفـــع کېدل، د موافقې ورکول اوداستعفي منل دسترې محکمـــې د رئـــیس د وړاندیز پربنسټ اودجمهور رئیس په منظورۍ صورت مومي.

تقـــرر وتبـــدل کارکنـــان اداری:

مادهٔ شصت و یکم :

(۱) تقرر، تبدل، ترفیـــع، تمدیـــد خـــدمت ، تقاعـــد ورفـــع آن ، اعطای موافقه و قبـــولی اســـتعفای مـــامورین اداری قـــوهٔ قـــضائیه در بست فـــوق و مـــافوق رتبـــه واجیران قرار دادی فوق درجه بـــه اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه ومنظوری رئیس جمهور صـــورت می گیرد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)د لومړۍ یا له هغې څخه د ټیټې رتبې یا بست د اداري مامورینواو د لومړۍ یا له هغې څخه د ټیټې درجې قـــراردادي اجیرانومقررېـــدل، تبدیلېدل، ترفیع دخدمت تمدیـــد، تقاعداودهغهٔ رفع،د موافقې ورکول اوداستعفې منل دقـــضائیه قـــوې د اداري عمومي آمر په وړانـــدیز اود سترې محکمې د رئیس په منظورۍ صورت مومي.

د قاضیانو تقاعد:

دوه شپېتمه ماده :

(۱) قاضي په لاندې حالاتو کـــې متقاعد کېږي او بیا کارتـــه نـــشي استخدامېدی :

۱- د (۴۰) کاله بالفعل خدمت په پای کې.

۲-کلـــي دایمـــي معلولیـــت او دوامداره ناروغي چې د دنـــدې د اجراء خنډشي.

۳- د (۶۵) کلني سن بشپړول.

(۲) تقـــرر، تبـــدل، ترفیـــع، تمدید خدمت ، تقاعد و رفع آن ، اعطـــای موافقـــه و قبـــولی استعفای مامورین اداری رتبـــه یـــا بست اول و اجیـــران قـــرار دادی درجه اول ویا پـــاییتر از آن بـــه پیـــشنهاد آمـــر عمـــومی اداری قـــوهٔ قـــضائیه ومنظـــوری رئیس ســـتره محکمـــه صـــورت می گیرد.

تقاعد قضات:

مادهٔ شصت و دوم :

(۱) قاضی در حالات آتی متقاعد گردیده و دوباره به کار اســـتخدام شده نمی تواند:

۱- در پایان (۴۰) سال خـــدمت بالفعل.

۲- معلولیت کلی دایمی و مریضی های دوامداریکه مـــانع اجـــرا ی وظیفه گردد.

۳- اکمال سن (۶۵) سالگی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- نور هغه حالات چې په تقنيني سندونو کې اټکل شوي دي .

(۲) ستره محکمه کولای شي د اړتيا په وخت کې د هغو قاضيانو د کار دوام چې ددې مادې د(۱) فقرې په ۳ جزء کې د درج شوي تقاعد سن ته رسېدلي دي اود علمي اومسلکي پوهې او تجربو لرونکي وي، تقاعد ته له سوق دمخه ، د واکمن مقام په منظورۍ حداکثرترلسو کلونو پورې تمديد کړي.

د کار د دوام منظوري هرکال نوې کېږي.

د قاضيانو تبديلي :

دري شپېتمه ماده :

(۱) قاضي له دريو کلونو دمخه نشي تبديلېدای ، خود هغهٔ په خپله غوښتنه اود مؤجه دليلونو په وړاندې کولو سره چې د ادارې د قناعت وړ وگرځي .

۴- ساير حالاتيکه در اسناد تقنينى پيش بينى گرديده است.

(۲) ستره محکمه مى تواند، هنگام ضرورت دوام کار قضاتى را که به سن تقاعد مندرج جزء ۳ فقرهٔ (۱) اين ماده رسيده اند و داراى دانش، تجارب علمى و مسلکى باشند، قبل از سوق به تقاعد به منظورى مقام ذيصلاح حداکثر تا ده سال تمديد نمايد.

منظورى دوام کار، هر سال تجديد مى شود.

تبديلى قضات:

مادهٔ شصت و سوم :

(۱) قاضى قبل از سه سال تبديل شده نمى تواند ، مگر به اثر تقاضاى خودش و ارائه دلايل مؤجه که طرف قناعت اداره واقع گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د قاضي تبدیلي په عادي توگه، په هرو دریوکالو کې یوځل دکب په میاشت کې صورت مومي او دراتلونکي کال له پیل څخه نافذیږي.

تقدیر لیکونه:

څلورشپېتمه ماده :

(۱)دقضائیه قوې قاضیانواواداري کارکوونکو ته لومړی درجه تقدیر لیک، دسترې محکمې د رئیس د وړاندیز پربنسټ او دجمهور رئیس په منظورۍ او یا مستقیماًد جمهور رئیس لخوا ورکول کېږي.

(۲)د قضائیه قوې قاضیانو او اداري کارکوونکو ته دوه یمه او دریمه درجه تقدیر لیک ، ستاین لیک او نقدي مکافات د اداري عمومي آمر د وړاندیز پربنسټ او دسترې محکمې د رئیس په منظورۍ او یامستقیماً د سترې محکمې د رئیس لخوا ورکول کېږي.

(۲) تبدیلی قاضی طور عادی، هر سه سال یکبار در ماه حوت صورت گرفته و از آغاز سال بعد نافذ می گردد.

تقدیر نامه ها:

مادۀ شصت و چهارم :

(۱) تقدیر نامۀ درجه اول برای قضات و کارکنان اداری قوه قضائیه به اساس پیشنهاد رئیس ستره محکمه و منظوری رئیس جمهور ویا مستقیماً توسط رئیس جمهور اعطاء می گردد.

(۲) تقدیر نامۀ درجه دوم وسوم، تحسین نامه و مکافات نقدی برای قضات وکارکنان اداری قوۀ قضائیه به اساس پیشنهاد آمرعمومی اداری و منظوری رئیس ستره محکمه ویا مستقیماً از طرف رئیس ستره محکمه اعطاء می گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دولت دمامورينو اوکارد قوانينو د حکمونوتطبيقول:

پنځه شپېتمه ماده :

(۱) د قضائيه قوې د قاضيانو او اداري کارکوونکو د مقرريدلو ، تبديلېدلو ، ترفېع ، دخدمت د تمديد، تقاعد او دهغهٔ د رفع کولو، د موافقې د ورکولو د استعفي د منلو،رخصتی او نورو حقوقو او امتيازونو او مکلفيتونو شرطونه او حالات چې پدې قانون کې نه وي اټکل شوي ، د کار او د دولت د مامورينو د قوانينو او په هغو پورې د نورو اړوندو تقنيني سندونو د حکمونو مطابق ، اجراء کېږي.

(۲) د قاضيانو په ترفېع کې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو تقنيني سندونو په شرطونو برسېره ، دقاضيانو د فيصلو څرنگوالی هم په پام کې نيول کېږي.

تطبيق احکام قوانين کار و مامورين دولت :

مادهٔ شصت و پنجم :

(۱) شرايط و حالات تقرر، تبدل، ترفيع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن ، اعطای موافقه ، قبولی استعفاء رخصتی و ساير حقوق، امتيازات و مکلفيت های قضات وکارکنان اداری قوهٔ قضائيه که در اين قانون پيش بينی نگرديده باشد، طبق احکام قوانين کار و مامورين دولت وساير اسناد تقنينی مرتبط به آن اجراء می گردد.

(۲) در ترفيع قضات علاوه بر شرايط اسناد تقنينی مندرج فقرهٔ (۱) اين ماده ، چگونگی فيصله های قضات نيز در نظر گرفته ميشود .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلکي امتياز :

شپږ شپېته ماده :

قاضيانوته د قضائي کادر امتياز ورکول کېږي.دقضاء د کادري درجې دتثبيت ، د ارتقا شرايط او د کادري امتياز د اندازې په ټاکلو پورې اړوندې چارې يې دجلا تقنيني سند مطابق تنظيمېږي.

قضائي کادري امتياز د معاش جزء دی .

امتياز مسلکی:

مادۀ شصت و ششم :

برای قضات امتياز کادر قضائی پرداخته ميشود . امور مربوط به تثبيت درجۀ کادری ، شرايط ارتقاء ، وتعيين اندازۀ امتياز کادری طبق سند تقنينی جداگانه تنظيم می گردد.

امتياز کادر قضائی جزء معاش ميباشد .

شپږم فصل

د قاضيانو جزايي او تأديبی مسؤوليت

د قاضي توقيفول :

اووه شپېتمه ماده :

(۱)قاضي د جمهور رئيس له حکم پرته نيول يا توقيف کېدای نه شي. د مشهود جرم حالات لدې حکم څخه مستثني دي.

فصل ششم

مسؤوليت جزائی و تأديبی قضات

توقيف قاضی:

مادۀ شصت و هفتم :

(۱) قاضی را نمی توان بدون حکم رئيس جمهور گرفتار و يا توقيف نمود. حالات جرم مشهود از اين حکم مستثنیٰ است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) که چېرې قاضي د جنايت په ارتکاب تورن شي ، ستره محکمه ، داساسي قانون ديوسلو دري دېرشمې مادې مطابق اجراآت کوي .

د قاضيانو تأديب:

اته شپېتمه ماده :

د قاضيانوتأديبول د خاصې مقررې مطابق چې دسترې محکمې لخوا تصويبېږي ، صورت مومي .

اووم فصل

متفرقه حکمونه

د مستعفي قاضي بيامنل :

نهه شپېتمه ماده :

مستعفي قاضي د قضاء ادارې ته د بيا مراجعې په صورت کې ، داستعفي دوخت په عين رتبه منل کېداى شي. ددې قانون په دوه شپېتمه ماده کې درج شوي حالات لدې حکم څخه مستثني دي.

(۲) هرگاه قاضی به ارتکاب جنایت متهم گردد ، ستره محکمه مطابق حکم مادهٔ یکصدو سی و سوم قانون اساسی اجراآت می دارد.

تأدیب قضات:

مادهٔ شصت و هشتم :

تأدیب قضات مطابق مقررهٔ خاصی که از طرف ستره محکمه تصویب می شود، صورت می گیرد.

فصل هفتم

احکام متفرقه

پذیرش مجدد قاضی مستعفی:

مادهٔ شصت و نهم :

قاضی مستعفی در صورت مراجعهٔ دوباره به ادارهٔ قضاء به عین رتبهٔ زمان استعفا پذیرفته شده می تواند. حالات مندرج مادهٔ شصت و دوم این قانون از این حکم مستثنیٰ است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقاضيانو جامې :

اوياتيمه ماده :

قاضيان مکلف دي دقضاوت په وخت کې په هغو مخصوصو جامو چې په اړونده لايحه کې اټکل شوېدي ، ملبس وي .

لباس قضات:

مادۀ هفتادم :

قضات مکلف اند هنگام قضاوت به لباس مخصوصی که در لايحۀ مربوط پيش بينی شده است، ملبس باشند.

دپېژندنې (هويت) کارت:

يو اوياتيمه ماده :

قاضيان دپېژندنې د مخصوص کارت لرونکي وي چې شکل او محتوي يې دسترې محکمې لخوا برابر او ټاکل کېږي.

کارت هويت:

مادۀ هفتاد و يکم:

قضات دارای کارت هويت مخصوصی می باشند که شکل ومحتوی آن از طرف ستره محکمه ترتيب وتعيين می گردد.

د مهر لرل:

دوه اوياتيمه ماده :

ستره محکمه ، داستيناف اوابتدائيه محکمې ، دقضائيه قوې اداري عمومي آمريت اودسندونو او وثيقو دثبت ادارې هره يوه دمخصوص مهرلرونکې دي.

داشتن مهر:

مادۀ هفتاد و دوم :

ستره محکمه، محاکم استيناف وابتدائيه، آمريت عمومی اداری قوۀ قضائيه و ادارات ثبت اسناد ووثايق هر يک دارای مهر مخصوص می باشند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قاضيانو او محكمو امنيت:

دري اويايمه ماده :

(۱) د كورنيو چارو وزارت اونور اړوند مراجع مكلف دي، د قاضيانو اواړوندو دفترونو او دمحكمو د ادارو امنيت تأمين كړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره كې درج شوي مراجع مكلف دي، دمحكمو قطعي فيصلې او قرارونه تطبيق كړي.

معاش :

څلور اويايمه ماده :

دسترې محكمې غړي او قضايي مستشاران او د محكمو قاضيان داساسي قانون ديوسلو پنځه پنځوسمې مادې د حكم مطابق ، د مناسب معاش مستحق دي چې اندازه يې په اړوند قانون كې ټاكل كيږي.

امنيت قضات ومحاكم:

مادهٔ هفتاد و سوم :

(۱) وزارت امور داخله و ساير مراجع ذيربط مكلف اند امنيت وحفاظت قضات و دفاتر مربوط و ادارات محاكم را تأمين نمايند.

(۲) مراجع مندرج فقرهٔ (۱) اين ماده مكلف اند فيصله ها و قرار هاى قطعى محاكم را تطبيق نمايند .

معاش:

مادهٔ هفتاد و چهارم :

اعضاى ستره محكمه و مستشاران قضائى و قضات محاكم مطابق حكم مادهٔ يكصد و پنجاه و پنجم قانون اساسى مستحق معاش مناسب بوده كه اندازهٔ آن در قانون مربوط تعيين مى گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشتمنۍ ثبتول:

پنځه اویایمه ماده :

د محکموقاضیان اودسندونو او وثیقو دثبت مسؤولین مکلف دي ، ددندې له اشغال څخه دمخه خپله منقوله اوغیرمنقوله شتمني ثبت کړي.

اختصاصي خپرونه :

شپږ اویایمه ماده :

(۱) ستره محکمه داختصاصي خپرونې لرونکې ده.

(۲) دمحکمو قطعي فیصلې دواحدې قضایي رویې دتعمیم ، تحقیق او تتبع په منظور دسترې محکمې دلزوم دید له مخې تکثیر او خپرېږي

د انفاذ نېټه :

اووه اویایمه ماده :

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي. په نافذېدو سره یې

ثبت دارائی :

مادهٔ هفتاد و پنجم :

قضات محاکم و مسؤولین ثبت اسناد و وثایق مکلف اند قبل از اشغال وظیفه دارائی منقول و غیر منقول خویش را ثبت نمایند .

نشریهٔ اختصاصی :

مادهٔ هفتاد و ششم :

(۱) ستره محکمه دارای نشریهٔ اختصاصی میباشد .

(۲) فیصله های قطعی محاکم به منظور تعمیم رویهٔ واحد قضائی ،تحقیق و تتبع طبق لزوم دید ستره محکمه تکثیر و نشر میگردد .

تاریخ انفاذ:

مادهٔ هفتاد و هفتم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریدهٔ رسمی نشر گردد. با انفاذ آن قانون

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ۱۳۷۰هـ.ش کال دوري د (۱۱) نېټې په (۷۳۹) گڼه رسمي جريــده کـــې خپـــور شـــوی دمحکمـــو دتشکيلاتو اوصلاحيت قـــانون او دهغهٔ نور مغاير حکمونه لغوه گڼل کېږي.

تشکيلات وصـــلاحيت محـــاکم منتشرهٔ جريـــدهٔ رســـمی شـــماره (۷۳۹) مؤرخ (۱۱) حمل سال ۱۳۷۰هـ . ش و ســـاير احکـــام مغـــاير آن ملغـــیٰ پنداشـــته ميشود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشتراك سالانه

در مرکز و ولایات : (۵۰۰) افغانی

برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت

خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره : (۵۰) افغانی

نمبر تیلفون دیجیتل : (۲۱۰۳۳۷۵)

تعداد طبع : (۵۰۰۰) جلد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ISLAMIC REPUBLIC OF AFGHANISTAN MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL GAZETTE

Law on the structure and competencies of courts of Islamic Republic of Afghanistan

Issue: No. 851

Date : 21/ May/ 2005

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library